

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar skall ändras så att de ändringar som föranleds av den revidering av EG:s strukturfondsverksamhet och gemensamma jordbrukspolitik som ingår i Agenda 2000-reformen beaktas. Tillämpningsområdet för lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar föreslås bli ändrat så att det motsvarar tillämpningsområdet för den förordning som inom ramen för gemenskapens lagstiftning utfärdats om motsvarande åtgärder. Samtidig skall de övriga ändringar som i gemenskapslagstiftningen skett beträffande stödsystemen för utvecklande av landsbygden beaktas, i synnerhet de ändringar som gäller övervakningen. Det föreslås att också de ändringar som är nödvändiga med tanke på finansieringen av landsbygdsnäringsar under den programperiod som börjar år 2000 skall göras i lagen.

I propositionen föreslås att lagens struktur skall ändras så att indelningen i av EU delfinansierade stöd, programbaserade stöd och nationella stöd ersätts med en indelning i av EU delfinansierade stöd och nationellt finansierade stöd. De utvecklingsprojekt som skall stödas förblir enligt propositionen i huvudsak oförändrade.

Förutsättningarna för att få stöd föreslås bli ändrade så att de motsvarar de nya EG-förordningarna. Avsikten är bl.a. att slopa kravet på att en jordbrukare skall idka jord-

bruk som huvudsyssla. Målet är att förutsättningarna för beviljande av stöd i regel skall vara samma såväl i fråga om av EU delfinansierade stöd som i fråga om nationellt finansierade stöd, och att de skall basera sig på de krav som uppställs i EG:s förordning om utveckling av landsbygden.

Bestämmelserna om förvaltning och övervakning av medel från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket föreslås bli reviderade så att de motsvarar de bestämmelser som utfärdats om skyddande av Europeiska gemenskapens ekonomiska intressen och om övervakning av förvaltningen av strukturfondernas medel.

Ytterligare föreslås att det till lagen skall fogas en bestämmelse enligt vilken totalräntan på statliga lån ändras så att den blir referensräntebaserad och det maximala beloppet av statsgaranterade lån höjs. I lagen skall det dessutom göras vissa sådana ändringar som beror antingen på gemenskapens lagstiftning, på den pågående behandlingen av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar till den del den gäller statliga stöd, eller på ändringar i den nationella lagstiftningen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst, och tidpunkten för ikraftträdandet skall bestämmas särskilt genom förordning sedan EU-kommissionen har godkänt ändringarna.

INNEHÅLLSFÖRTEKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Nuläge	3
1.1. EG:s lagstiftning	3
Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen	3
Lagstiftningen om Europeiska gemenskapens strukturfonder	3
Europeiska gemenskapens åtgärder för utveckling av landsbygden	4
1.2. Den nationella lagstiftningen och praxis	5
Lagen om finansiering av landsbygdsnäringar	5
Övriga nationella författningar	5
Programplanering	6
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	6
3. Propositionens verkningar	7
3.1. Ekonomiska verkningar	7
Verkningar för statens ekonomi	7
Verkningar för jordbrukare och andra företagare på landsbygden	9
3.2. Miljökonsekvenser	10
3.3. Verkningar i fråga om jämställdhet	10
3.4. Verkningar i fråga om organisation och personal	11
4. Beredningen av propositionen	11
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	11
DETALJMOTIVERING	12
1. Lagförslaget	12
2. Ikraftträdande	24
Lagförslag	25
BILAGA	34
Paralleltext	34

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. EG:s lagstiftning

Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen

De grundläggande bestämmelser om jordbruket som finns i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, nedan fördraget, ingår i avdelning II i fördraget (Jordbruk), som också innehåller bestämmelser om målen för den gemensamma jordbrukspolitik. I syfte att nå dessa mål och i enlighet med artikel 34 i fördraget inrättades Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ), som består av en utvecklingssektion och en garantisektion.

De grundläggande bestämmelserna om strukturfondernas verksamhet finns i avdelning XIV i fördraget (ekonomisk och social sammanhållning). Enligt artikel 130 a i fördraget skall gemenskapen utveckla och fullfölja sin verksamhet för att stärka sin ekonomiska och sociala sammanhållning i syfte att främja en harmonisk utveckling inom hela gemenskapen. Ett allmänt mål är också att gemenskapen särskilt skall sträva efter att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnade regionerna, inbegripet landsbygdsområdena. Gemenskapen understöder strävandena att uppnå dessa mål genom de åtgärder som den vidtar genom strukturfonderna, Europeiska investeringsbanken och andra befintliga finansieringsorgan. Strukturfonderna är följande: utvecklingssektionen vid EUGFJ, Europeiska socialfonden (ESF) och Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF).

På nationella stöd till jordbruket tillämpas inom vissa gränser de bestämmelser om statliga stöd som finns i artikel 87—89 i EG-fördraget och där stödens lämplighet för den gemensamma marknaden definieras. Dessutom har kommissionen definierat ett betydande antal riktlinjer om hurdana statliga stöd som är godtagbara och uppställt ramar för dem. Kommissionen undersöker om ett stöd lämpar sig för den gemensamma marknaden. Den medlemsstat som saken gäller får inte genomföra de åtgärder den föreslagit förrän kommissionen har gett ett slutligt be-

slut i samband med detta förfarande.

Lagstiftningen om Europeiska gemenskapens strukturfonder

Europeiska gemenskapernas kommission gav den 15 juli 1997 ett Agenda 2000-meddelande där unionens verksamhetspolitik och utvecklingsbehov med tanke på framtiden utreds. Rådets förordning om allmänna bestämmelser för strukturfonderna (EG) nr 1260/99, nedan allmänna strukturfondsförordningen, trädde i kraft den 29 juni 1999.

Den allmänna strukturfondsförordningen, som gäller fondernas verksamhet, innehåller bestämmelser bl.a. om fondernas mål och uppgifter, användning av medlen, programplaneringen och annan förvaltning samt om övervakningen av att stödåtgärderna är effektiva och om övrig övervakning i fråga om dem. Den allmänna strukturfondsförordningen ersätter de två nuvarande förordningarna som gäller strukturfondernas verksamhet, nämligen

- rådets förordning (EEG) nr 2081/93 om ändring av förordning (EEG) nr 2052/88 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet samt om samordning av deras verksamheter dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamheter, och

- rådets förordning (EEG) nr 2082/93 om ändring av förordning (EEG) nr 4253/88 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EEG) nr 2052/88 om samordningen av de olika strukturfondernas verksamheter, dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbanken och andra befintliga finansieringsorgans verksamheter.

Syftet med reformen är att koncentrera strukturfondernas verksamhet och att deras insatser skall förenklas och göras mera decentraliserade genom förfaranden som garanterar större effektivitet och övervakning. I fondernas verksamhet ligger tyngdpunkten på tre huvudmål och tre gemenskapsinitiativ.

De syften och mål som anges i den allmänna strukturfondsförordningen är följande:

- 1) att främja utvecklingen och den strukturella anpassningen av regioner som släpar efter i utvecklingen (mål 1),
- 2) att stödja den ekonomiska och sociala

omställningen i regioner med strukturella problem (mål 2), samt

3) att stödja anpassningen och moderniseringen av politiken och systemen när det gäller utbildning, yrkesutbildning och sysselsättning (mål 3).

Finansiering enligt mål 3 beviljas till regioner eller områden utanför mål 1-områden. De stödberättigade områdena enligt nuvarande mål 6 ingår i mål 1.

Under den nya programperioden kan följande fyra gemenskapsinitiativ genomföras: LEADER, INTERREG, URBAN och EQUAL. Under följande fondperiod binds gemenskapsinitiativet LEADER inte längre till målområden, utan initiativen kan genomföras också utanför målområdena 1 och 2. Varje initiativ finansieras endast från en strukturfond, vars verksamhetsområde kan utvidgas också till andra strukturfonders verksamhetsområde om det är ändamålsenligt med tanke på åtgärden.

Inom målområdena 1 och 2 skall det i varje område utarbetas ett samlat programdokument enligt ett förfarande som bestäms i den allmänna strukturfondsförordningen. Inom andra än mål 1-områden utarbetas dessutom en sådan regional plan för utveckling av landsbygden som avses i rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar nedan EG:s förordning om utveckling av landsbygden. Kompletterande åtgärder enligt förordningen om utveckling av landsbygden gäller hela landet och angående dem utarbetas en horisontell plan för utveckling av landsbygden. I fråga om gemenskapsinitiativ utarbetas separata gemenskapsinitiativprogram.

Den allmänna strukturfondsförordningen innehåller dessutom allmänna bestämmelser om stöd från fonderna och om medelsförvaltningen. För medelsförvaltningen skall varje medlemsstat utse en utbetalande myndighet. I syfte att säkerställa att stödåtgärderna är effektiva innehåller den allmänna förordningen bestämmelser om en förvaltningsmyndighet som bl.a. ansvarar för att förvaltningen och verkställigheten av programdokument är effektiv och korrekt, om övervakningskommittéer, om indikatorer för övervakningen och om de rapporter som skall inlämnas om genomförandet. Med tanke på detta skall medlemsstaten också utse en för-

valtningsmyndighet. Dessutom innehåller den allmänna förordningen bestämmelser om finansiell kontroll, utvärdering, resultatreserv, offentlighet och kommittéer.

Europeiska gemenskapens åtgärder för utveckling av landsbygden

Den 17 maj 1999 gav rådet den ovan nämnda förordningen om utveckling av landsbygden. I förordningen skapas en grund för en sådan konsekvent politik för utvecklande av landsbygden vars uppgift är att komplettera marknadspolitiken genom att säkerställa att jordbruket bättre än förut deltar i uppgiften att utveckla landsbygden och i miljövärden. I rådets förordning om utveckling av landsbygden samlas bestämmelserna om de åtgärder som hänför sig till utveckling av landsbygden, och den ger medlemsstaterna möjlighet att själv definiera sina egna primära mål. Dessa val görs i samband med programplaneringen.

I förordningen om utvecklande av landsbygden finns bestämmelserna om följande stöd samlade: stöd för gårdsbrukensheters investeringar, startstöd till unga jordbrukare, utbildningsstöd, förtidspension, stöd till mindre gynnade områden och områden med miljöbetingade restriktioner, miljöstöd för jordbruket, förbättrad bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter, stöd till skogsbruket samt stöd för att främja anpassning och utveckling av landsbygden.

Åtgärderna för utveckling av landsbygden är i huvudsak desamma som för närvarande. Däremot har förutsättningarna för att få stöd ändrats till vissa delar, i synnerhet då det gäller gårdsbrukensheter. En sådan ändring är bl.a. att kravet på att en jordbrukare skall idka jordbruk som huvudsyssla har slopats. Å andra sidan har bl.a. kravet att iaktta minimikrav beträffande miljövärd och djurskydd införts. I EG:s förordning om utvecklande av landsbygden ingår i särskilda kapitel finansiella bestämmelser, bestämmelser om programplanering, tilläggsåtgärder och gemenskapsinitiativ, övervakning och utvärdering.

Med stöd av EG:s förordning om utveckling av landsbygden ändras det sätt på vilket finansieringen från gemenskapen sker. När garantisektionen vid EUGFJ tidigare deltog i åtgärder för utveckling av landsbygden så att den deltog i finansieringen av s.k. kompletterande åtgärder i hela landet, dvs. fi-

nansiering av miljöstödd, skogsbruksåtgärder och stöd till förtidspensionering, har stödet till mindre gynnade områden och områden med miljöbetingade restriktioner, som tidigare finansierades genom utvecklingssektionen, fogats till dessa nämnda kompletterande åtgärder som kan genomföras i hela landet och finansieras med medel ur garantisektionen i stället för garantifonden som tidigare. Gemenskapens stöd för övriga åtgärder för landsbygdsutveckling finansieras i mål 1-områden med medel från utvecklingssektionen vid EUGFJ och i övriga områden från garantisektionen.

I fråga om programplanering är huvudregeln att det beträffande åtgärder för utveckling av landsbygden skall iaktas de regler om programplanering som finns i artikel 41—44 i förordningen om utveckling av landsbygden. Detta förfarande skall således iaktas beträffande ovan nämnda kompletterande åtgärder i hela landet samt beträffande övriga landsbygdsutvecklingsåtgärder utanför mål 1-området. För sådana åtgärder inom mål 1-områden som skall finansieras med medel ur utvecklingssektionen vid EUGFJ gäller däremot det programplaneringsförfarande som föreskrivs i den allmänna strukturfondsförordningen.

I det betalnings- och övervakningsförfarande som skall iaktas i fråga om åtgärder som finansieras med medel ur garantisektionen vid EUGFJ tillämpas i stor utsträckning bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 1258/1999 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitik.

1.2. Den nationella lagstiftningen och praxis

Lagen om finansiering av landsbygdsnäringar

Gällande finansieringslagstiftning bygger på landsbygdsnärlagslagen (1295/1990) och lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket (1303/1994) samt på författningar och bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

Lagen om finansiering av landsbygdsnäringar gavs den 12 mars 1999 (329/1999). Den har inte trätt i kraft, utan tidpunkten för dess ikraftträdande bestäms särskilt genom förordning. När lagen träder i kraft upphäver den den nuvarande landsbygdsnärlagslagen och lagen om strukturpolitiska åtgärder inom

jord- och skogsbruket jämte ändringar. Ett av syftena med lagen har varit att förenhetliga de av EU delfinansierade och de nationella systemen för finansiering av landsbygdsnäringarna genom att koncentrera den lagstiftning som gäller detta så att bestämmelserna finns i en enda lag. Syftet har också varit att minska antalet författningar och olika författningsnivåer och att förenkla och förenhetliga de administrativa förfarandena, och därigenom göra hela finansieringsystemet funktionsdugligare.

Lagen om finansiering av landsbygdsnäringar omfattar på ett heltäckande sätt bestämmelserna om finansiering av landsbygdsnäringar, om olika stödformer och om förutsättningarna för att få stöd, och lagen gäller såväl av EU delfinansierade stöd som nationella stöd. Utöver allmänna bestämmelser om lagens tillämpningsområde och grunderna för erhållande av stöd innehåller lagen särskilda kapitel med bestämmelser om av EU delfinansierade stöd, programbaserade och andra stöd avsedda för utvecklande av landsbygden och om nationella finansieringsstöd. Bestämmelserna om beslutsfattande, ändringssökande, verkställighet och övervakning utgör en särskild helhet i lagen.

Lagen om finansiering av landsbygdsnäringar har notifierats till kommissionen hösten 1998. Behandlingen i kommissionen har inte ännu slutförts och därför har lagens ikraftträdande fördröjts.

Övriga nationella författningar

Renhushållningslagen (161/1990), naturnärlagslagen (610/1984) och skoltlagen (253/1995) bildar tillsammans en helhet som syftar till att förbättra verksamhetsbetingelserna för renhushållningen och de naturnäringar som idkas i de nordliga delarna av landet. Stödet beviljas av nationella medel.

Avsikten är att de finansieringsbestämmelser som gäller finansiering av renhushållning och naturnäringar skall samlas i en och samma lag, och om detta ämnar regeringen avge till riksdagen en proposition med förslag till lag om finansiering av renhushållning och naturnäringar så att lagen kan träda i kraft vid ingången av 2000.

Skoltlagen trädde i kraft 1995, och den ersatte den tidigare lagen (611/1984) med samma namn. Syftet med lagen är att främja levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna för skoltarna och inom skoltområdet

samt att främja skoltkulturen.

Lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994) innehåller bestämmelser om villkoren för av EU delfinansierat stöd för förtidspensionering från jordbruk samt om betalning och förvaltningen av dessa stöd.

Bestämmelser om stödåtgärder för skogsbruk, med undantag för egentlig åkerbeskoning, finns närmast i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996). Enligt lagen kan stöd beviljas bl.a. för skogsförnyelse, hyggesbränning, vård av ungskog, tillvaratagande av energivirke, skogsvitaliseringsgödning, iståndsättningsdikning samt byggande av skogsvägar. Med stöd av lagen kan också av EU delfinansierat stöd beviljas.

Med stöd av lagen om understödande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/1980) kan stöd beviljas för att utveckla såväl samhällenas som de glesbebyggda områdenas vatten- och avloppsåtgärder. Vatten- och avloppsåtgärder vidtas också med stöd av statsrådets beslut om statens vatten- och avloppsarbeten (976/1985).

Lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) innehåller bestämmelser om de medel som bildar fonden i fråga, de mål som man skall försöka nå genom att använda fondens medel samt om förvaltningen av fondens medel. Bestämmelser om de detaljerade användningsobjekten finns i de separata lagarna om olika stöd. Inom gränserna för fondens likviditet har dess medel använts både till statliga lån och till bidrag.

Lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994) innehåller bestämmelser om hur den gemensamma jordbrukspolitiken skall verkställas i Finland. Lagens tillämpningsområde omfattar bl.a. det förvaltningsförfarande som skall iaktas i fråga om stöd som betalas av medel från garantisektionen vid EUGFJ.

Programplanering

Programplaneringen under perioden 1995—1999 har bedrivits så att kommissionen i fråga om nuvarande mål 5 b har godkänt ett samlat programdokument om gemenskapens strukturella stödåtgärder för att uppnå mål 5 b inom landskapen Nyland, Östra Nyland, Egentliga Finland, Satakunta, Egentliga Tavastland, Birkaland, Päijänne-Tavastland, Kymmenedalen, Södra Karelen,

Norra Savolax, Mellersta Finland, Södra Österbotten, Osterbotten och Norra Osterbotten. I fråga om nuvarande mål 6 har kommissionen godkänt ett samlat programdokument som gäller mål 6. I fråga om gemenskapsinitiativprogrammen LEADER genomförs två gemenskapsinitiativprogram, det ena för mål 5 b-områden och det andra för mål 6-områden. I fråga om gemenskapsinitiativprogrammet INTERREG har kommissionen godkänt sammanlagt sju program, av vilka sex innehåller åtgärder som hänför sig till landsbygden.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är i lagen om finansiering av landsbygdsnäringar göra ändringar som krävs på grund av den i samband med Agenda 2000 reviderade EG-lagstiftningen och närmast den nya förordningen om utveckling av landsbygden och den allmänna strukturfondsförordningen. Målet är att vissa bestämmelser om finansieringssystemet skall ändras så att de bättre svarar mot behoven under den nya programperioden. Därigenom blir det möjligt att delta fullödigt i programplaneringen.

I propositionen föreslås det att lagens struktur skall ändras så att indelningen i av EU delfinansierade stöd, programbaserade stöd och nationella stöd ersätts med en indelning i av EU delfinansierade stöd, som kan finansieras såväl med EU-medel som med nationella medel, och i enbart nationellt finansierade stöd. Indelningen motsvarar bättre indelningen i stödåtgärder och genomförandet av dem. Också verksamheten för utveckling av landsbygden som finansieras av EU har blivit helt programbaserad, vilket innebär att en indelning i å ena sidan av EU delfinansierade stöd och å andra sidan programbaserade stöd inte heller av denna orsak längre är motiverad.

Europeiska gemenskapens finansiering för sådana åtgärder för utveckling av landsbygden som ingår i mål 1 kommer från utvecklingssektionen vid EUGFJ. För de samlade programdokument som gäller mål 1 skall det utse en förvaltningsmyndighet. Avsikten är att det skall stiftas en särskild lag om den nationella förvaltningen av strukturfonderna som skall innehålla bestämmelser bl.a. om förvaltningen i fråga om programdokument, om verkställighet, utvärdering

och övervakning.

För andra åtgärder för utveckling av landsbygden än sådana som hör till mål 1 och för sådana horisontella utvecklingsåtgärder för utvecklande av landsbygden i hela landet kommer finansieringen från grantisektionen vid EUGFJ. När det gäller finansieringen skall jord- och skogsbruksministeriet vara den myndighet som svarar för förvaltningen och också vara utbetalande myndighet. Bestämmelser om förvaltningsmyndigheten och den utbetalande myndigheten skall finnas i lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar, till den del bestämmelser om detta inte utfärdats med stöd av lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik. Det föreslås att utvidgningen av programplaneringen så att det omfattar hela landet och alla åtgärder skall beaktas så att den paragraf som gäller programplanering skall innehålla bestämmelser om de planer, programdokument och operativa program som skall göras upp och om den myndighet som är behörig när de gäller dessa.

Lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar skall också innehålla bestämmelser om förvaltningen i fråga om gemenskapsinitiativ till den del de hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. När det gäller gemenskapsinitiativet för landsbygden (LEADER) skall jord- och skogsbruksministeriet svara för att programmet görs upp.

Eftersom EU:s förordning om utvecklande av landsbygden inte längre ställer några krav på huvudsyssla föreslås dessutom att de allmänna förutsättningarna för att få stöd skall ändras så att den särskilda förutsättning som gäller kravet på att en jordbrukare skall idka jordbruk som huvudsyssla slopas. I EG:s förordning om utveckling av landsbygden krävs det i fråga om vissa former av stöd att gårdsbruksheten kan visas vara livskraftig, att den uppfyller minimikrav för miljö, hygien och djurens välfärd och att jordbrukaren har tillräcklig yrkeskunskap och yrkesskicklighet. I propositionen föreslås att motsvarande krav skall uppfyllas också när det gäller stöd som beviljas med stöd att lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar.

Utöver de ändringar som hänför sig direkt till Agenda 2000-reformen skall i lagen göras vissa sådana ändringar angående finansieringsåtgärderna som behövs med tanke på den nya programperioden och sådana ändringar som har kommit fram i samband med

det notifieringsförfarande som gäller lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar. I fråga om finansieringsvillkoren föreslås det att totalräntan på statliga lån skall ändras så att den blir referensräntebaserad. Dessutom föreslås det att möjligheten att använda statsborgen skall utvidgas så att det kapital på borgenslån som samtidigt får vara obetalda får uppgå till ett belopp av högst 500 miljoner mark. Vissa stöd som för närvarande finansieras med nationella medel föreslås i fortsättningen ingå i av EU delfinansierade utvecklingsåtgärder. Å andra sidan kommer vissa av EU nu delfinansierade utvecklingsåtgärder inte att ingå i den regionala planen för utvecklande av landsbygden. I propositionen föreslås ytterligare att en del av de stöd som för närvarande är delfinansierade av EU vid behov också skall kunna finansieras helt med nationella medel.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Verkningar för statens ekonomi

Avsikten är att åtgärder enligt den föreslagna lagen skall finansieras både med medel som anslagits i statsbudgeten och med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. För en del av åtgärderna kan dessutom erhållas stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Från och med år 2000 deltar utvecklingssektionen vid EUGFJ endast i finansieringen av mål 1-program och gemenskapsinitiativprogram för landsbygden. I övrigt sker finansieringen från gemenskapen genom fondens garanti-sektion. Strukturella åtgärder inom jord- och skogsbrukspolitiken enligt lagen om dessa finansieras i huvudsak genom statsbudgeten. Endast strukturstöd för lantbruk (investeringsstöd), etableringsstöd för unga jordbrukare, bokföringsstöd för lantbruk och stöd till producentgrupperna skall finansieras med medel ur lantbrukets utvecklingsfond. Bidrag, statliga lån och övrigt stöd förutom räntestödslån med stöd av landsbygdsnäringslagen har beviljats vid gårdsbrukets utvecklingsfond. Räntestödslån har beviljats inom de gränser som uppställts i statsbudgeten och räntestödet har utbetalats med anslag ur statsbudgeten.

De åtgärder enligt lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket

som gäller den pågående programperioden 1995—1999 beräknades åsamka årliga kostnader på i genomsnitt 5,4 mrd. mk, av vilket EG:s andel uppskattades till 2,2 mrd. mk och statens andel till 3,2 mrd. mk. Eftersom programmen genomförts i mindre omfattning och långsammare än beräknat, har utgifterna för programmen vid utgången av 1999 årligen uppgått till i medeltal 4,1 mrd. mk. Av detta har EG:s andel i genomsnitt uppgått till 1,5 mrd. mk och statens andel till 2,6 mrd. mk. En del av programperiodens beslut får efterverkningar på lång sikt och försäkrar utgifter även under nästa programperiod. EG deltar även i finansieringen av dessa utgifter.

Stöd enligt landsbygdsnäringslagen har i huvudsak beviljats utanför programmen inom gränserna för de årliga budgetanslagen och beviljingsfullmakten. Stödet har beviljats antingen som bidrag eller som stöd för lån, vilket antingen består av räntestöd för räntestödslån eller av ränteförmån på statligt lån. 1998 beviljades 484 milj. mk i stöd som i sin helhet finansierades nationellt, 271 milj. mk i statliga lån och 870 milj. mk i räntestödslån. Det sammanslagna stödet uppgick till ca 635 milj. mk. I den föreslagna lagen skall föremålen för stöden inte ändras nämnvärt. Tyngdpunkten vid verkställigheten av lagen ligger huvudsakligen på det s.k. horisontella landsbygdsprogrammet. Den plan som gäller detta program omfattar systemet med kompensationsbidrag och miljöstöd. En annan tyngdpunkt ligger vid det regionala landsbygdsutvecklingsprogrammet, vilket innehåller de utvecklingsåtgärder för landsbygden som genomförs utanför mål 1. Vidare genomför landskapet Åland egna, motsvarande program.

Det är uppenbart att programmen för beskogning och avträdelsestöd inte under den kommande programperioden kommer att genomföras genom delfinansiering. Utgifterna för dessa program under pågående programperiod kommer under den nya programperioden att ingå i det horisontella landsbygdsutvecklingsprogrammet. Den föreslagna ändringen i lagen hindrar inte att beskogningen av åkermark fortgår med delfinansiering eller som ett nationellt stödprogram då medel kan anvisas för detta ändamål. Bestämmelserna om avträdelsestödprogram ingår i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

För ovan nämnda program reserveras för perioden 2000—2006 i genomsnitt 5,0 mrd. mk årligen, av vilket EG:s andel uppgår till 1,9 mrd. mk och den nationella offentliga finansieringsandelen till 3,1 mrd. mk. Utgifterna har anpassats till den totala årliga finansieringen från EU som i genomsnitt uppgår till 290 milj. euro årligen samt till det finansieringspaket som anslås för Finland inom mål 1-programmet och gemenskapsinitiativen. Utgiftsökning som inte i egentlig mening härrör från föreslagna lag utan från programmen skall i sin tur kompensera förluster som odlarna åsamkas genom Agenda 2000. Målet är att ansöka om delfinansiering från EU degressivt.

I finansieringen av den nationella andelen deltar utöver jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde som offentliga finansierare i fråga om regionala landsbygdsåtgärder också bl.a. kommuner och landskapet Åland i fråga om program som faller inom deras kompetensområde. De genomsnittliga årliga utgifterna för program som delfinansieras av EU fördelar sig enligt program på följande sätt:

	Sammanl. milj. mk	Nationell andel milj. mk	EG:s andel milj. mk
Horisontella landsbygdsprogrammet* (EUGFT-J)			
Kompensationsbidrag	2543	1828	715
Miljöstöd för lantbruket	1140	637	803
Avträdelsestödprogram för lantbruksföretagare, tidigare program	282	172	110
Beskogningsprogram för lantbruket, tidigare program	32	16	16
Sammanlagt i genomsnitt	4297	2653	1644

Regionala utvecklingsplanen för landsbygden*	266	186	80
Sammanlagt utvecklingsplaner för landsbygden	4563	2839	1724
Mål 1-program (EUGFJ-O)	334	167	167
Gemenskapsinitiativet Leader+(EUGFJ-O)	106	53	53
Utgifter sammanlagt i genomsnitt årligen	5003	3059	1944
- av vilket ur gårdsbrukets utvecklingsfond		33	

*I utgifterna ingår även utgifter för program som genomförs i Åland

Utbetalningen av kompensationsbidrag avses utvidgas att gälla hela landet under den nya programperioden. Kompensationsbidrag skall betalas endast på basis av areal, begränsningarna gällande växtslag skall slopas och maximinivån skall höjas från nuvarande 180 euro per enhet till den genomsnittliga ersättningsnivån, 194 euro per hektar. Antalet gårdar som omfattas av miljöstödet beräknas minska. Ersättningsnivåerna är högre än under nuvarande period. Den totala ersättningen inklusive specialstöd kan dock inte ens när den är som störst överstiga det belopp på 600 euro, dvs. 3 567 mark per hektar, som föreskrivs i EG:s förordning om utveckling av landsbygden.

När det gäller delfinansierade utvecklingsprojekt och gårdsbruksenheter och övriga företag kommer grunderna för stöd och stödnivåerna däremot inte att ändras så väsentligt att det skulle ha någon betydande statsekonomisk verkan. I den regionala utvecklingsplanen avser man inlemma stöden för landsbygdsutveckling samt andra stöd som direkt betalas till lantbruksföretag för investeringar och företagsbildning och utveckling samt vid behov stödsystemet för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter som skall administreras av handels- och industriministeriet. I mål 1-programmen, som finansieras av garantisektionen vid EUGFJ, ingår förutom ovan nämnda stöd även investeringsstöd till gårdsbruken samt startstöd för unga jordbrukare. Utgifterna för programmen torde stegras mot slutet av programperioden.

Föremålen för gemenskapsinitiativet LEADER och den totala finansieringen av programmet förväntas inte ändras nämnvärt. EG:s finansieringsandel av programmet beräknas i sin helhet komma från garantisektionen vid EUGFJ under den nya perioden.

Utgifterna för bidrag till unga jordbrukare

förväntas stiga då bidragens penningbelopp ökar och då antalet mottagare ökar. Investeringstöden beräknas i genomsnitt stanna på nuvarande nivå. Då vissa stödformer som tidigare finansierades nationellt övergår till delfinansiering kvarstår utgifterna för nationella gårdsbruk, andra företag och landsbygdsutveckling på ungefär tidigare nivå. I synnerhet när det gäller stöd för landsbygdsföretags investeringar är målet att från det nuvarande bidragsbetonade stödet övergå till att använda stöd i form av lån. På så sätt strävar man efter att trygga verksamhetsförutsättningarna för gårdsbrukets utvecklingsfond på lång sikt.

Den föreslagna lagen får inga direkta statsekonomiska verkningar. Inte heller det ökade borgensansvaret - från 200 milj. mk till 500 milj. mk - beräknas inte i praktiken öka statens utgifter.

Verkningar för jordbrukare och andra företagare på landsbygden

De viktigaste stöden med tanke på jordbrukarnas inkomster är de s.k. CAP-stöden, ersättning för miljöskador, miljöstödet och nationella inkomststöd. Också det stöd som beviljas på strukturella grunder har dock en avsevärd betydelse för en stor del av jordbrukarna. Det är inte meningen att stödåtgärderna skall ändras i väsentlig grad. Jordbrukarnas möjligheter att fortsätta idka sin näring förblir till denna del i huvudsak oförändrade.

Bestämmelserna om åtgärder för stödjande av skogsbruket har, med undantag för vad som gäller beskogning, införts i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Avsikten är att villkoren för och nivån på stöd som beviljas landsbygdsföretag skall förenhetligas oberoende av om EG deltar i finansieringen eller om det är fråga om na-

tionella stödåtgärder. Villkoren och stödnivån skall också vara möjligast enhetliga oberoende av om det är fråga om en gårdsbruksenhet, något annat företag som verkar på gårdsbruksenheten eller om det är fråga om något företag som annars är stödberättigat enligt lagen. Oberoende av den bestämmande om höjda finansieringsstöd som ingår i den föreslagna lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar skulle stödnivån inte heller då det gäller investeringar vara olika i olika delar av landet.

Gemenskapsprogrammet LEADER+ verkställs med hjälp av lokala aktionsgrupper. Målsättningen är att lokala aktionsgrupper skall anlitas också vid genomförandet av andra regionala program. På detta sätt kan lokalt kunnande och lokal specialkunskap utnyttjas bäst och lokala aktörer ges ansvar i arbetet för att utveckla orten.

3.2. Miljökonsekvenser

Förslaget ändrar inte ansvarsförhållandena när det gäller planering och beslutsfattande som är betydelsefullt med tanke på miljön. Ett av de centrala syftena med EG:s förordning om utveckling av landsbygden är att miljöaspekterna skall beaktas när olika stödåtgärder vidtas. När en gårdsbruksenhets produktionsverksamhet stöds har som villkor för de flesta former av stöd uppställts att minimikraven beträffande miljöskydd uppfylls. Minimikraven är dock sådana att nästan alla jordbrukare som ansöker om stöd kan förväntas uppfylla dem. Till denna del medför ändringarna i villkoren ingen förändring av nuvarande praxis. En bidragande orsak till detta har varit att redan ca 90 procent av jordbrukarna har förbundit sig att följa sådan god odlingssed som uppfyller villkoren för miljöstöd.

Då målprogram, program för utvecklande av landsbygden och gemenskapsinitiativprogram planeras och genomförs beaktas miljöfrågorna så att integrationsprincipen följs. Miljöfrågorna skall beaktas då områdena analyseras mål uppställs för de åtgärder som skall genomföras.

Avsikten är att sådana projekt för utveckling av landsbygden som skall finansieras enligt den föreslagna lagen skall riktas in på verksamhetsområden som redan i sig är viktiga med tanke på en hållbar utveckling av landsbygdsregionerna. Sådana branscher är t.ex. hela livsmedelsproduktionskedjan från

råvara till färdig produkt, projekt som gäller skogsbruk samt mekanisk vidareförädling och energiåtervinning av trä, landsbygdsturism och vidareförädling av naturprodukter. Inom livsmedelsproduktionen utgör kvalitetsförbättring av produkterna och en ökning av andelen naturenligt odlade produkter viktiga insatsområden. Miljöskyddet är utgångspunkten i projekten för utveckling av byarna, landskapsvårdsprojekten och projekten för bevara kulturarvet samt inom vattentillgångsprojekten.

Också i fråga om stöd för gårdsbruksenheter investeringar och startstöd för unga jordbrukare är det en förutsättning att minimikraven för miljöskydd iaktas på gårdsbruksenheten. Detta har emellertid redan varit fallet också enligt gällande stödpraxis. I synnerhet inom husdjursproduktionen har stöd inte beviljats för lösningar som inte varit godtagbara med hänsyn till miljösynpunkter.

3.3. Verknningar i fråga om jämställdhet mellan könen

Medan kvinnornas andel av den sysselsatta arbetskraften inom jordbruket var 59 procent år 1985, var den endast 40 procent år 1996. I synnerhet den procentuella minskningen av kvinnornas andel har varit bekymmersam, särskilt i de äldre åldersgrupperna.

I de fall där ett jordbrukarpar önskat etablera sig med likadant företagaransvar har det schablonmässiga kravet på att jordbrukaren skall idka jordbruk som huvudsyssla och det sätt på vilket detta kriterium uträknas utgjort ett problem både när det gäller startbidrag för unga jordbrukare och när det gäller avträdelsestöd. Däremot har en enda blivande övertagare av en gårdsbruksenhet varit i samma ställning oberoende av kön.

EG:s förordning om utveckling av landsbygden uppställer inte längre några begränsningar som gäller heltidsyssla. Därför krävs det inte heller enligt den föreslagna lagen att stödtagaren skall få hela sin utkomst eller ens största delen av sin utkomst av jordbruk. Både när det gäller åtgärder som delfinansieras av gemenskapen och när det gäller nationella åtgärder blir det således i synnerhet för sådana kvinnor som får en del av sin utkomst från annat håll möjligt att också vara verksamma som företagare på en gårdsbruksenhet, vilket sannolikt ökar unga kvinnors andel i jordbruket.

EG:s förordning om utveckling av landsbygden gör det inte bara möjligt att vidta åtgärder för att undanröja ojämlikheter, utan förutsätter också att sådana åtgärder vidtas. Även om särskilda kvinnoföretagarcirklar inte har visat sig vara särskilt populära i Finland, har kvinnors betydande deltagande i projektverksamhet och därigenom i utvecklingen av det egna företaget utgjort ett betydande tillskott till hjälp för landsbygdens kvinnor. Med hjälp av det har det varit möjligt att avsevärt sänka tröskeln för benägenheten att etablera sig som företagare. Den föreslagna lagen innehåller alltså en möjlighet att stöda denna verksamhet. Genom att stöda kvinnors företagande stärker man för sin del jämställdheten på landsbygden.

3.4. Verknningar i fråga om organisation och personal

De föreslagna ändringarna medför inga ändringar i ministeriernas eller myndigheternas behörighetsförhållanden. Planerna för utveckling av landsbygden sker under jord- och skogsbruksministeriets ledning. Till den del det gäller frågor i anslutning till miljöskyddet skall planen utarbetas i samarbete med miljöministeriet. Vid verkställigheten av en materiell plan för utvecklande av landsbygden ökar samarbetet med andra myndigheter och intressegrupper i områden utanför mål 1-området. Det förvaltningsförfarande som ansluter sig till beviljande och utbetalning av stöden väntas inte kräva betydande tilläggsresurser. Däremot ökar och effektivteras övervakningen av stöden avsevärt. Detta ökar för sin del behovet av personal i övervakningsuppgifter. Övervakningsarbetet kan inte skötas genom effektivisering av den nuvarande personalens arbete, emedan det redan nu är nödvändigt att ställa egentliga administrativa arbetsuppgifter i viktighetsordning. På grund av jävsreglerna får de tjänstemän som deltar i den berednings-, besluts- och utbetalningsprocess som gäller stöden inte delta i övervakningsarbetet under den kommande programperioden. För att övervakningen skall kunna skötas på be-

hörigt sätt förutsätts det således att det inrättas nya tjänster.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet som tjänsteuppdrag. Utlåtanden om propositionen har begärts av finansministeriet, handels- och industriministeriet, inrikesministeriet, miljöministeriet, arbetsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, undervisningsministeriet, länsstyrelsen på Åland, jordbruksbranschens centralorganisationer, kreditinstitutet, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, skogscentralerna och arbetskrafts- och näringscentralerna. Dessutom har utlåtande om ärendet begärts av direktionen för lantbruksnäringarnas utvecklingsfond och företagsstödsdelegationen.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Vid inrikesministeriet pågår beredningen av en proposition med förslag till en lag om nationell förvaltning. Avsikten är att den skall avlätas till riksdagen under höstsessionen. Avsikten är att denna nya lagstiftning som gäller den nationella förvaltningen av strukturfonderna skall bli tillämplig sekundärt, varvid de bestämmelser som gäller de enskilda förvaltningsområdena är primära.

Vid handels- och industriministeriet pågår beredningen av en revidering av lagen om företagsstöd (1136/1993). Till den del det gäller stöd till andra än landsbygdsföretag är det meningen att villkoren för beviljande av stöd, med undantag för stödnivån, i väsentliga avseenden skall bli enhetliga.

Lagen om finansiering av landsbygdsnäringar har tillställts EG:s kommission för behandling år 1998 till den del det varit fråga om att utanför programverksamheten stöda företag som är verksamma på gårdsbrukens enheterna. Behandlingen också av de programbaserade stöden kan inverka på lagens ikraftträdande.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 §. *Lagens syfte*. Enligt 1 § 2 mom. 5 punkten skall i samband med åtgärder som avses i lagen fästas särskild vikt vid den sysselsättande verkan av de åtgärder som vidtas. Paragrafen om lagens syfte föreslås bli kompletterad så att i den aktuella punkten ange de mål som för närvarande nämns i 14 § och gäller för programbaserade stöd som är avsedda för utveckling av landsbygden. Enligt 14 § skall, då stöd beviljas, åtgärdens eller projektets ekonomiska, sociala och kulturella verkningar samt verkningar i fråga om jämlikhet, miljöeffekter och inverkan på sysselsättningen beaktas. Skyldigheten att beakta miljöaspekter nämns redan för närvarande i punkt 4 i det aktuella momentet. Ändringen är motiverad på grund av att bestämmelser om programbaserade stöd enligt propositionen inte längre skall finnas i ett särskilt kapitel.

2 §. *Lagens tillämpningsområde*. Tillämpningsområdet för både den gällande lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket och den ifrågavarande lagen om finansiering av landsbygdsnärings utgår från att lagen tillämpas på åtgärder som finansieras med medel som ställts till jord- och skogsbruksministeriets förfogande för uppnående av de syften som anges i lagen.

Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrad så att lagens tillämpningsområde definieras genom en hänvisning till EG:s förordning om utveckling av landsbygden och de åtgärder som anges där. Det likartade tillämpningsområdet skall dock inte innebära en begränsning av åtgärderna så att det endast skulle vara fråga om åtgärder i vilka gemenskapen deltar antingen med medel ur dess strukturfonder eller med andra medel, utan lagen skall också kunna tillämpas på motsvarande nationella åtgärder. Dessutom skall lagen kunna tillämpas på andra nationella, kompletterande åtgärder för utveckling av landsbygden. Sådana vore t.ex. stödjadet av markförvärv och åtgärder som gäller skuldsanering. Den föreslagna lagen skall också kunna tillämpas på av EU delfinansierade stöd som betalas med stöd av EG:s förordningar om organisationen av marknaden. Detta gäller bl.a. det stöd som med stöd av rådets förordning (EG) nr 2200/96 om den gemensamma organisationen av marknaden

för frukt och grönsaker beviljas för producentorganisationers och producentgruppers verksamhet.

Lagen skall inte längre innehålla ett särskilt kapitel om s.k. programbaserade stöd, emedan de strukturpolitiska åtgärder och åtgärder som främjar landsbygdens utveckling i vilkas finansiering gemenskapen deltar alltid skall införas i ett program. Också nationella åtgärder kan införas i programmen. För dem kan det dessutom göras upp ett eget program. Vid behov skall det dock alljämt vara möjligt att vidta helt nationellt finansierade strukturpolitiska åtgärder utanför programmen.

EG:s förordning om utveckling av landsbygden gäller också stöd till förtidspensionering från jordbruk. Bestämmelser om stödet finns i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994). För klarhetens skull skall det i 2 mom. anges, att i fråga om stöd till förtidspensionering från jordbruk gäller vad som bestäms i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare.

De hänvisningar till andra paragrafer i lagen om finansiering av landsbygdsnärings som finns 3 mom. föreslås bli ändrade så att de efter de nu föreslagna ändringarna syftar på de rätta lagrummen. Dessutom föreslås det att hänvisningen till lagen om iståndsättning av underproduktiva skogar i Lappland (1057/1982) skall slopas, emedan lagen numera är upphävd.

Paragrafens 4 mom. föreslås förbli oförändrad.

Regeringen ämnar avge till riksdagen en proposition med förslag till lag om finansiering av renhushållning och naturnärings och till vissa lagar som har samband med den. Huvudregeln är att nämnda lag och de finansieringsvillkor som anges i den skall tillämpas på finansieringen av renhushållning och naturnärings. Eftersom det med hänsyn till stödets karaktär är ädamsenligt att villkoren för kompensationsbidrag och miljöstöd på samma sätt som bestämmelser om andra allmänna utvecklingsprojekt än sådana som hänför sig till företagsverksamhet införs i lagen om finansiering av landsbygdsnärings till den del de gäller renhushållning och naturnärings, föreslås det att en bestämmelse om detta tas in i 5 mom.

Den nuvarande hänvisningen i 5 mom. till rådets förordning (EG) nr 951/97 som finns

i 6 mom, föreslås bli slopad eftersom den är onödig då bestämmelser om motsvarande stödsystem ingår i en artikel i EG:s förordning om utveckling av landsbygden. Hänvisningarna till de lagrum som tillämpas på ifrågavarande stödsystem föreslås bli uppdaterade (6 mom.).

Paragrafens 7 mom. är till sakinhållet likadant som den nuvarande lagens 6 mom.

3 §. *Definitioner.* Enligt 3 § 1 mom. 1 punkten avses med landsbygdsföretag ett företag som idkar gårdsbruk eller bedriver småföretagarverksamhet i anslutning till gårdsbruket. Det föreslås att definitionen småföretagarverksamhet skall slopas och ersättas med begreppet annan företagsverksamhet.

I 1 mom. 3 punkten definieras begreppet jordbruk. Det föreslås att fiskodling och insjöfiske skall slopas ur definitionen. Enligt 2 §, som gäller lagens tillämpningsområde, tillämpas lagen inte på stöd för åtgärder som omfattas av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik eller på sådana andra åtgärder som finansieras med medel ur Fonden för fiskets utveckling. Avsikten är att nämnda åtgärder inte skall finansieras med medel ur EUGFJ, utan ur Fonden för fiskets utveckling. Europeiska gemenskapernas kommission har i samband med behandlingen av de staliga stöden ansett att stödsystemet i sin nuvarande form inte uppfyller de förutsättningar som krävs i fråga om stöd som beviljas för insjöfiske och fiskodling. Däremot skall det också framgent vara möjligt att med stöd av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar finansiera åtgärder som ansluter sig till fiskerihushållning, t.ex. fisketurism och åtgärder som skapar förutsättningar för fisket, bl.a. vård av fiskevatten.

Det föreslås att det i 1 mom. 4 punkten skall göras den terminologiska ändring som nämnts i samband med 1 punkten, och begreppet småföretagarverksamhet skall således ersättas med begreppet annan företagsverksamhet. Syftet med den föreslagna ändringen är att förenhetliga begreppen i de olika stödsystemen samt att å andra sidan göra det lättare att tillämpa lagen om företagsstöd i de fall där bestämmelserna i sistnämnda lag tillämpas på verksamhet enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar. I sak innebär den föreslagna ändringen av punkt 4 inte att storleken av det stöd som beviljas med stöd av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar eller den storlek som

stödberättigade företag skall ha skulle ändras.

Paragrafens 9 punkt föreslås bli ändrad så att i den beaktas utvidgningen av programarbetet till att gälla hela landet. Ett enhetligt programdokument, gemenskapsinitiativprogram och landsbygdsprogram definieras genom en hänvisning i den punkt i vederbörande EU-författning där det bestäms om saken. Som ett nytt medel för programarbetet införs för den fondperiod som börjar 2000 ett landsbygdsprogram om vilket föreskrivs i 44 artikeln i förordningen om utvecklande av landsbygden. Enligt den utarbetar medlemsstaten en utvecklingsplan för landsbygden och på basis av den godkänner kommissionen landsbygdsprogrammet.

En definition av begreppet lokal aktionsgrupp föreslås bli införd i 1 mom. 10 punkten. Definitionen behövs med tanke på genomförandet av de gemenskapsinitiativprogram LEADER som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde och även annars med tanke på den lokala aktionsgruppens särnatur. Enligt lagförslaget avses med en aktionsgrupp en registrerad förening, ett andelslag eller någon annan privaträttslig sammanslutning vars huvudsakliga syfte är att genomföra ett gemenskapsinitiativprogram eller ett motsvarande av EU delfinansierat eller nationellt program för utveckling av landsbygden. Aktionsgruppen utarbetar en egen utvecklingsplan för sin verksamhet. I sak är det inte fråga om nya aktörer, emedan lokala aktionsgrupper har varit verksamma redan under programperioden 1995—1999.

I paragrafens nya 2 mom. föreslås en definition av kedjeföretag, som för närvarande ingår i statsrådets beslut. Närmare bestämmelser om kedjeföretag utfärdas av statsrådet genom förordning.

5 §. *Allmänna förutsättningar för erhållande av stöd.* Det föreslås att paragrafens allmänna bestämmelser om förutsättningarna för att få stöd skall förenhetligas med de allmänna förutsättningar som anges i EG:s förordning om utveckling av landsbygden. I nämnda förordning förutsätts det i fråga om vissa stödformer att det fästs uppmärksamhet vid jordbruksföretagets ekonomiska verksamhetsbetingelser. Gårdsbruksensheten skall också uppfylla minimikraven för miljö, hygien och djurens välfärd, och jordbrukaren skall ha tillräcklig yrkeskunskap och yrkeskicklighet. Paragrafens 2 mom. skall preci-

seras så att stöd får beviljas ett sådant landsbygdsföretag eller annat företag som främjar landsbygdsnäringarnas verksamhetsbetingelser och som kan visas vara ekonomiskt livskraftigt. I terminologiskt hänseende motsvarar denna förutsättning EG:s förordning om utveckling av landsbygden. Nämnda förordning förutsätter inte att ekonomisk livskraftighet visas bl.a. i fråga om kompensationsbidrag, miljöstöd och stöd för beskogning. Avsikten är genom förordning av statsrådet utesluta dessa och vissa andra stödformer från kravet på livskraftighet. Utöver ovan nämnda precisioner har hänvisningsbestämmelserna i 2 mom. ändrats så att de motsvarar de ändringar av paragrafnummeringarna som har gjorts senare i lagen.

Till övriga delar föreslås villkoren i 2 mom. angående beviljande av stöd förbli oförändrade. Vid bedömningen av ändamålsenligheten med att bevilja stöd skall det alljämt enligt lagförslaget beträffande investeringsstöd, startstöd för unga jordbrukare, nationellt finansierade stöd enligt lagförslagens 3 kap. samt i fråga om kompensationsbidrag förutsättas att stödtagaren är bosatt på den ort där landsbygdsföretaget är beläget eller på ett sådant avstånd därifrån att företaget blir skött på lämpligt sätt med beaktande bl.a. av bestämmelserna i djurskyddslagen.

I EG:s förordning om utveckling av landsbygden krävs det inte att en jordbrukare skall idka jordbruk som huvudsyssla. Därför föreslås det att hänvisningen i 4 mom. gällande gemenskapslagstiftningen skall slopas till denna del. Rätten att få stöd som beviljas med stöd av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar skall inte i fortsättningen anses förutsätta att jordbrukaren idkar jordbruk som huvudsyssla.

Det är meningen är att paragrafen alljämt skall innehålla statsrådets fullmakt att föreskriva att de inkomster som en landsbygdsföretagare har av annat yrke än av i denna lag avsedd näringsverksamhet inte får överstiga ett genom förordning av statsrådet fastställt belopp. Avsikten är att andra inkomster skall beaktas närmast i bostadsfinansieringen.

8 §. *Finansiering från Europeiska gemenskapen.* I 8 § finns bestämmelser om jord- och skogsbruksministeriet i egenskap av EUGFJ:s utbetalande myndighet och om dess uppgifter i anslutning till detta. I 1 mom. ges jord- och skogsbruksministeriet

möjlighet att å ena sidan överföra medel från EUGFJ till övriga förvaltningsområden, och i 2 mom. bestäms om ministeriets möjlighet att för genomförande av program som avses i lagen ta emot medel som Europeiska regionalutvecklingsfonden och Europeiska socialfonden beviljat. I 3 mom. föreskrivs om intäktsföringen av medlen.

Det föreslås att 1 mom. skall ändras så att där särskilt anges jord- och skogsbruksministeriets uppgifter å ena sidan i egenskap av det ministerium som svarar för garantisektionen vid EUGFJ och å andra sidan, i fråga om utvecklingssektionen vid EUGFJ, i egenskap av betalningsmyndighet som avses i ifrågavarande allmänna strukturfonds-förordning. Möjligheten att överföra medel från EUGFJ skall gälla både medel som beviljas från garantisektionen och medel som beviljas från utvecklingssektionen. På motsvarande sätt skall jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde kunna ta emot medel från andra ministerier som är utbetalande myndigheter, för att användas i programplaneringen för syften enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar. Till den del något annat inte föreskrivs om den nationella förvaltningen av strukturfonderna, skall statsrådet utfärda närmare bestämmelser om överföring och användning av medlen. Uppgifterna i anslutning till förvaltningen skall förbli i stort sett oförändrade.

I 8 § 3 mom. bestäms om intäktsföringen av EU-medel via statsbudgeten till statsverket, och direkt till gårdsbrukets utvecklingsfond till den del EU:s stödandel har beviljats från utvecklingsfonden. Bestämmelsen motsvarar den bestämmelse om intäktsföring som finns i lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket. Det har dock uppstått problem i fråga om beräkningen av den andel som skall intäktsföras i fonden. Medlen från utvecklingssektionen vid EUGFJ har intäktsförts som ett totalbelopp på basis av stödansökningarna, och inte specificerade enligt stödåtgärd. Det föreslås därför att det i 2 mom. skall bestämmas att intäktsföringen inte längre skall ske direkt till gårdsbrukets utvecklingsfond, och att intäktsföringen alltid skall ske till statsverket via statsbudgeten. Till den del gemenskapens andel emellertid har beviljats från utvecklingsfonden, skall ett belopp som motsvarar andelen anslås i statsbudgeten till garantifonden.

Vid den detaljerade förvaltningen av me-

del från garantisektionen vid EUGFJ iakttas enligt huvudregel vad som i rådets förordning (EG) nr 1258/99 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitiken och i gemenskapens rättsakter och bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreskrivs om betalningsenheter och förvaltningen av medel. Vid förvaltningen av stödsystem som finansierats med medel från garantisektionen vid EUGFJ skall beaktas vad som bestäms i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik och med stöd av nämnda lag. Vid verkställigheten skall i synnerhet beaktas att stöd som beviljas från garantisektionen utbetalas via betalningsenheten. Endast en liten del av stödmedlen har tillåtits bli betalda av andra än betalningsenheten. Betalningsenheten skall ha egna regler om förfarandet för beviljande och övervakning av betalningar. I synnerhet övervakningen av betalningsenhetens åtgärder vid genomförandet av programmen kommer att accentueras. Betalningsenhetens sammansättning kan inte ändras utan kommissionens godkännande.

8 a §. *Programplanering.* Det föreslås att paragrafen skall innehålla bestämmelser om programplanering. Enligt den föreslagna 8 a § skall vid uppgörande och godkännande av planer som gäller mål 1 och 2 samt vid ändring av programdokument i fråga om åtgärder som hör till tillämpningsområdet för lagen om finansiering av landsbygdsnäringar iakttas vad därom särskilt föreskrivs i lagen om den nationella förvaltningen av strukturfonderna. Dessa åtgärder skall inlemmas i målprogrammets verksamhetslinjer på det sätt som de aktörer som inom de ifrågakvarande områdena ansvarar för planeringen och vederbörande ministerium kommer överens om tillsammans med jord- och skogsbruksministeriet. Åtgärder enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringarna behandlas särskilt i landskapets samarbetsgrupp. Eftersom det inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde kan bli nödvändigt att i fråga om vissa förvaltningsförfaranden kan bli nödvändigt att meddela föreskrifter som avviker från den allmänna lagen om strukturfondsverksamheten, föreslås att statsrådet vid behov kan föreskriva närmare om landsbygdssektionernas uppgifter när åtgärder enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar genomförs. I synnerhet gårdsbruksbestämda strukturfondsåtgärder är sådana för vilka den all-

männa projektbehandlingen inte lämpar sig.

Jord- och skogsbruksministeriet skall svara för utarbetandet av planerna för utveckling av landsbygden samt för genomförandet och övervakningen av landsbygdsprogrammen. De regionala planerna skall utarbetas genom samarbete i de ifrågakvarande områdena. I samarbetet deltar arbetskrafts- och näringscentralerna, övriga regionförvaltningsmyndigheter och de övriga aktörer som på ett avgörande sätt påverkar utvecklingen av ifrågakvarande område och dess näringsverksamhet. Sådana aktörer är bl.a. förbunden på landskapsnivå, skogscentralerna, landsbygdsföretagarnas intresseorganisationer, miljöcentralerna, rådgivningsorganisationerna och de privata finansiärerna i området.

Samordningen med den övriga regionala planeringen och programplaneringen skall ske i en särskild landsbygdssektion som inrättas inom landskapets samarbetsgrupp. Landsbygdssektionen skall utses av landskapets samarbetsgrupp på framställning av arbetskrafts- och näringscentralens landsbygdsavdelning. Landsbygdsavdelningens avdelningschef skall vara ordförande i landsbygdssektionen. En landsbygdssektion skall också inrättas inom sådana samarbetsgrupper för landskapen som är verksamma annanstans än i mål 1- eller mål 2-områdena. Hela landet omfattande s.k. horisontella landsbygdsplaner utarbetas centralt.

Beträffande stödet för förädling och marknadsföring skall utvecklingsplanen utarbetas i samarbete med handels- och industriministeriet. Till den del landsbygdsplanen innehåller miljöstödsåtgärder som gäller jordbruket skall miljöministeriet och de myndigheter och aktörer som svarar för miljöärendena i området delta i samarbetet. I fråga om skogsbruksåtgärder är det av väsentlig betydelse att i synnerhet skogscentralerna deltar i samarbetet.

Jord- och skogsbruksministeriet skall tillsammans med arbetskrafts- och näringscentralen svara för genomförandet av det egentliga landsbygdsprogrammet. I landsbygdsprogramplaneringen skall de faktorer som utgör tyngdpunkterna i området och områdets premisser beaktas på behörigt sätt under hela den tid programmet genomförs. I detta avseende kan arbetskrafts- och näringscentralerna rätt fritt söka den lämpliga verksamhetsformen, förutsatt att det säkerställs att lokala aktörer deltar i arbetet. Varje arbetskrafts- och näringscentral kan t.ex. på ett

sätt som lämpar sig för ifrågavarande område tillsätta en inofficiell arbetsgrupp som skall delta i uppföljningen och i vars arbete också de övriga samarbetsparterna deltar, och vars ståndpunkter skall beaktas på behörigt sätt då programmet genomförs, trots att de inte formellt är bindande för det egentliga beslutsfattandet då stödsystemen genomförs. Statsrådet skall genom förordning utfärda närmare bestämmelser om programverksamheten till denna del. Vid ändring av landsbygdsprogram skall i tillämpliga delar iaktas vad som bestäms om uppgörande av dem.

Avsikten är att en plan som gäller ett gemenskapsprogram för landsbygden skall utarbetas på det sätt som kommissionens bestämmer i sina riktlinjer beträffande gemenskapsinitiativ. Planen utarbetas av jord- och skogsbruksministeriet på basis av utvecklingsplaner som utarbetats av lokala aktionsgrupper. Planen skall godkännas av statsrådet. Därefter sänds planen till kommissionen som med stöd av artikel 21.3 i den allmänna förordningen meddelar beslut om gemenskapsinitiativprogrammet.

9 §. *Allmänt.* Det föreslås att 1 mom. skall kompletteras så att där skall ingå både den bestämmelse som finns i 13 § 2 mom. i den nuvarande lagen och som gäller tillämpning av lagen både på gemenskapens finansieringsandel och på den nationella finansieringsandelen, och en bestämmelse om att den nationella finansieringsandelen kan vara både av staten och av något annat offentligt samfund beviljat stöd. Programmen och planerna kan innehålla åtgärder som helt finansieras med nationella medel. Under den gångna programperioden har detta varit fallet t.ex. med vissa nationellt finansierade stöd.

Det föreslås också att ett nytt 2 mom. tas in i paragrafen enligt vilket stöd som avses i 2 kap. kan beviljas, om den utvecklingsåtgärd som skall stödjas ingår i ett program som skall finansieras med Europeiska gemenskapens medel. Åtgärden skall uppfylla de villkor som uppställts för den i programmet. Ett undantag utgörs av det stöd som skall utbetalas på basis av EG:s förordningar om organisationen av marknader som kan beviljas även utanför programmen.

10 §. *Stöd för gårdsbruk och företagsverksamhet på landsbygden.* Det föreslås att paragrafen skall innehålla bestämmelser om de åtgärder för vilka stöd kan beviljas med stöd

av EG:s förordning om utveckling av landsbygden. Närmare bestämmelser om grunderna för beviljande av stöd skall utfärdas genom statsrådsbeslut.

Den föreslagna 1 mom. 1 punkten gäller stöd för landsbygdsföretags investeringar. Enligt det föreslagna lagrummet kan stöd beviljas för landsbygdsföretags produktiva investeringar och för sådana investeringar i miljövard och arbetarskydd som produktionsverksamheten förutsätter samt för planeringskostnaderna för investeringsprojekt. Stöd för investeringar i gårdsbruksenheter betalas med stöd av artikel 4—7 i förordningen, stöd för skogsbruksinvesteringar betalas med stöd av artikel 30 och stöd för övriga företags investeringar betalas med stöd av artikel 33 och 45.

I 16 § 2 mom. lagen om finansiering av landsbygdsnäringar finns en bestämmelse om det tillstånd som kommissionen med stöd av artikel 138 och 140 i anslutningsfördraget har beviljat Finland att bevilja nationellt stöd för produktiva investeringar i svin- och fjäderfåhushållningen samt vissa tilläggsstöd under en övergångsperiod som utgår de 31 december 1999. När övergångsperioden upphört föreslås det att 2 mom. stryks som onödigt.

Enligt 1 mom. 2 punkten skall det med stöd av artikel 8 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden kunna beviljas startstöd till unga jordbrukare. För närvarande motsvaras detta av stödet för unga jordbrukares etablering.

Enligt artikel 9 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden skall stöd till yrkesutbildning bidra till att förbättra yrkeskunskap och yrkesskicklighet för jordbrukare och andra personer verksamma inom jord- och skogsbruket och dess omställning. Med stöd av artikel 33 och 45 kan det å sin sida beviljas stöd för motsvarande utbildning som ansluter sig till annan företagsverksamhet. I fråga om utbildning föreslås det bli föreskrivet att stöd kan beviljas både med stöd av artikel 9, 33 och 45, dock så att endast yrkesinriktad påbyggnads- och kompletteringsutbildning omfattas av stödet. I målprogram 3 kan ingå utbildningsstöd som delvis sammanfaller med de projekt som avses i förordningen. Projekt som ingår i målprogram 3 finansieras med delfinansiering ur EIF. Avsikten är att gränsdragningen skall preciseras i programmen samt i det statsrådsbeslut som skall utfärdas med stöd av

denna lag. I detalj skall gränsdragningen ske på regional nivå.

Bestämmelser om det stöd för förbättring av villkoren för förädling och saluföring av jord- och skogsbruksprodukter som finns i artikel 25—28 och 30 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden föreslås bli införda i 1 mom. 4 punkten. Motsvarande stödformer finns för närvarande i rådets förordning (EG) nr 951/1997 och rådets förordning (EEG) nr 867/90 om förbättring av villkoren för bearbetning och avsättning av skogsbruksprodukter.

Enligt 1 mom. 5 punkten skall det med stöd av artikel 29, 32, 33 och 45 i förordningen kunna beviljas stöd för andra åtgärder för att främja anpassning och utveckling av landsbygden, än de som avses ovan i 1—4 punkten. Åtgärderna är huvudsakligen samma som de som anges i den nuvarande 13 § som gäller stöd för regional- och strukturutveckling på landsbygden. Tillämpningsområdet för artikel 33 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden omfattar också de utvecklingsstöd för landsbygdsföretag och startstöd för småföretagarverksamhet som avses i 18 och 19 §. Avsikten är att dessa stödssystem i fortsättningen delvis skall finansieras med gemenskapens medel.

I 2 mom. föreskrivs om möjligheten att bevilja av EU delfinansierat stöd för producentorganisationernas och producentgruppers verksamhet. T.ex. det stöd för att uppmuntra förhandserkända producentgrupper att konstituera sig och för att underlätta deras administrativa verksamhet, som anges i artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 2200/96 om den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker, skulle vara ett sådant stöd.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om möjligheten att bevilja av EU delfinansierat stöd för finansiering av projekt som avses i gemenskapsinitiativprogrammet. Genom förordning skall statsrådet bestämma närmare om grunderna för finansieringen, förfarandet vid administreringen av stödet samt om andra omständigheter i anslutning till verkställigheten. Förslaget innebär att det också under nästa fondperiod blir möjligt att finansiera LEADER-projekten, som körts in under den pågående fondperioden.

I 4 mom. noteras det att överlåtelseskattefriheten bibehålls i de fall där stöd i anslutning till lån som beviljas för etablering beviljas för anskaffning av en fastighet eller en

del av en sådan. I sak motsvarar åtgärden belåning för markköp som beviljas enligt denna lag. Därför skall stödet till denna del beviljas på villkor som gäller för stöd i anslutning till lån.

11 §. *Kompensationsbidrag, miljöstöd och stöd för åkerbeskogning.* Paragrafen innehåller bestämmelser om kompensationsbidrag, miljöstöd och stöd för åkerbeskogning. I 1 mom. görs de ändringar som behövs i fråga om hänvisningarna till EG-författningar. Dessutom föreslås att det i paragrafen skall införas behövliga preciseringar som gäller verkställigheten av systemen.

12 §. *Övriga av EU delfinansierade stöd.* I paragrafen bestäms om stöd till ändamål som anges i rådets förordning (EG) nr 951/97 om förbättring av villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter, rådets förordning (EEG) nr 867/90 om förbättring av villkoren för bearbetning och avsättning av skogsbruksprodukter, rådets förordning (EG) nr 2200/96 om den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker och i rådets förordning (EG) nr 952/97 om producentgrupper och sammanslutningar av dessa. Enligt dessa förordningar får stöd beviljas för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter, för stöd till den verksamhet som producentorganisationer, producentgrupper och sammanslutningar av dessa samt förhandserkända producentgrupper bedriver, samt för andra åtgärder som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om finansiering av landsbygdsnätverk i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser eller i beslut av dess institutioner. Eftersom bestämmelserna om de åtgärder som nämns i förordningarna har föreslagits bli flyttade till 10 § och då stöd till övriga åtgärder skall kunna beviljas med stöd av 9 och 16 § föreslås det att paragrafen skall upphävas emedan den är obehövlig.

13 §. *Allmänna utvecklingsprojekt.* Bestämmelserna i 13 och 14 § motsvarar inte längre i sin nuvarande form lagstiftningens behov. I den nuvarande 13 § har som grund för rätten till stöd uppräknats olika program, åtgärder och projekt enligt hur de finansieras. Indelningen i delfinansierade och nationella utvecklingsåtgärder kommer inte att vara lika strikt som under den pågående programperioden. Det föreslås därför att bestämmelserna i den nuvarande 14 §, som gäller grunderna för stöd för annan pro-

jektverksamhet än sådan som direkt ansluter sig till företagsverksamhet, skall flyttas till 13 §. Närmare bestämmelser om grunderna skall utfärdas genom statsrådsbeslut. Bestämmelser om allmänna utvecklingsprojekt som gäller företagsverksamhet skall införas i 10 § 1 mom. 5 punkten och bestämmelser om allmänna utvecklingsprojekt som gäller annat än egentlig företagsverksamhet skall införas i paragrafen i fråga.

Enligt det föreslagna 1 mom. skall med stöd av artikel 29, 32, 33 och 45 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden för annat än utveckling av landsbygdsföretag kunna beviljas stöd enligt vad som bestäms genom förordning. Allmänna utvecklingsprojekt gäller gemenskapsinitiativ eller t.ex. samprojekt som ansluter sig till byaverksamhet. Avsikten är att statsrådet genom förordning skall bestämma att stöd i första hand skall beviljas för sådana åtgärder och projekt som styr nyttan till så många landsbygdsföretagare som möjligt, gemensamt till landsbygdsföretagare och andra som bedriver företagsverksamhet på landsbygden eller som annars i betydande grad bidrar till en ökad välfärd och en balanserad utveckling inom regionen.

Enligt det föreslagna 2 mom. skall det i allmänna utvecklingsprojekt samt i projekt som avses i 10 § 1 mom. 5 punkten kunna anvisas stöd även för sådana projekt inom staten, en kommun eller en samkommun där föremålet för projektet förblir i det offentliga samfundets ägo och det inte är ändamålsenligt att uppbära kostnaderna av de övriga nyttohavarna på grund av projektets natur. Till sakinnehållet motsvarar momentet nuvarande 14 § 2 mom.

14 §. *Lokala aktionsgrupper.* I paragrafen bestäms om de lokala aktionsgruppernas uppgifter när gemenskapsinitiativprogram utarbetas och genomförs. Till de lokala aktionsgruppernas uppgifter skall höra att bereda planen för landsbygdens gemenskapsinitiativprogram och att övervaka och utvärdera de projekt genom vilka gemenskapsinitiativ verkställs. Avsikten är att de lokala aktionsgrupperna skall utses så att den lokala sakkännedom som är nödvändig då programmen genomförs är företrädd i dem så mångsidigt som möjligt. Till aktionsgruppernas uppgifter i programplaneringen skall höra att välja de projekt som behövs för att programmet skall kunna genomföras samt att övervaka hur projekten genomförs. Varje

projektansökan skall tillställas den lokala aktionsgruppen, som skall ge sitt utlåtande om det.

Arbetskrafts- och näringscentralen skall fatta förvaltningsbeslutet om stödande av projektverksamheten. Arbetskrafts- och näringscentralen kunde avvika från den lokala aktionsgruppens utlåtande endast av synnerligen motiverad anledning. En sådan anledning kunde vara bland annat att projektet inte uppfyller villkoren för erhållande av stöd eller att det inte överensstämmer med det av kommissionen godkända gemenskapsinitiativprogrammet. Om projektansökan i betydande grad rör ett annat förvaltningsområde skall arbetskrafts- och näringscentralen begära behövliga utlåtanden innan saken avgörs. Verkställigheten av gemenskapsinitiativprogrammen kommer inte i sak att ändras från det sätt på vilket gemenskapsinitiativen har genomförts med stöd av lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om jäv för medlemmarna i en lokal aktionsgrupp. Beträffande jäv skall iakttas jävsbestämmelserna i lagen om förvaltningsförfarande.

Enligt paragrafens 3 mom. skall statsrådet meddela närmare bestämmelser om de lokala aktionsgruppernas uppgifter i anslutning till gemenskapsinitiativen och om dess övriga uppgifter samt om de lokala aktionsgruppernas sammansättning och godkännande.

15 §. *Vattentillgångsprojekt.* Det föreslås att paragrafens ordalydelse skall förtydligas. Till grund för den föreslagna ändringen ligger för sin del de ställningstaganden som riksdagens statsutskott framfört i samband med behandlingen av statsbudgeten för 1999. Utskottet har funnit att det för att säkerställa miljöarbetena genom samarbete mellan kommunerna och staten är nödvändigt att författningsgrunden för miljöarbeten och finansieringen av dem görs klarare antingen genom en ramlagstiftning eller genom statsrådets principbeslut. Bestämmelsen skall skapa en klar grund för att stöda vatten- och avloppsåtgärder och vattendragsåtgärder antingen så att det beviljas stöd för projektet eller så att projektet genomförs helt eller delvis som statens arbete. Åtgärderna stöds inom ramen för statsbudgeten. Den överlåtelsefullmakt som skrivits in i beslutsdelen under vederbörande moment i statsbudgeten kommer inte längre att behövas sedan lagen om finansiering av landsbygdsnärings har

trätt i kraft.

De i bestämmelsen avsedda vattenförsörjningsprojekten är statliga vattenförsörjningsarbeten som betjänat vattenanskaffning och avloppsanläggande samt vattenförsörjningsåtgärder som får bestånd ur statens och EG. Lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar skall fungera som ramförfattning för stödjande av vattenförsörjningsprojekt. I övrigt är författningsgrunden för stödjande av vattenförsörjningsåtgärder för närvarande behörig och tillräcklig. Vid understödande av samhällenas vattenförsörjningsåtgärder tillämpas lagen om understödande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/1980, ändr. 1376/1989, 96/1995 och 444/1996 och den med stöd av lagen givna förordningen (332/1990, ändr. 97/1995). Om statens vattenförsörjningsåtgärder har givits ett statsrådsbeslut (976/1985, ändr. 889/1995).

De i bestämmelsen avsedda vattendragsarbetena är vattendragsarbeten som genomförs såsom statens arbete och vattendragsarbeten som understöds med statens och EG:s medel. Vattendragsarbeten som genomförs såsom statens arbete är arbeten som behövs för att minska faror, olägenheter eller skador som beror på översvämningar eller andra naturföreteelser samt projekt som främjar en ur allmän ståndpunkt mångsidig användning och skötsel av vattentillgångarna. Beviljande av stöd för motsvarande ändamål kan komma i fråga när stödtagaren med beaktande av åtgärdens omfattning och krävande natur har förutsättningar att själv svara för genomförande av projektet. behövlige mer detaljerade bestämmelser om den verksamhet som skall stödjas samt om stödbeloppet och -villkoren skall meddelas av statsrådet genom förordning med stöd av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar.

3 kap. Nationellt finansierade stöd

Eftersom de särskilda, av EU delfinansierade programbaserade stöd som anges i 3 kap. inte längre utgör en särskild form av stöd utan alla medel som fås från EU skall användas för program, föreslås det att 3 kap. skall upphävas. Till den del det alltjämt behövs bestämmelser om programmen och de åtgärder som ingår i programmen, har motsvarande bestämmelser införts i 1 och 2 kap. Det föreslås att lagens kapitelindelning skall ändras så att ett 3 kap. med den föreslagna

rubriken nationellt finansierade stöd skall ersätta nuvarande 4 kap. som innehåller bestämmelser om nationella finansieringsstöd. Till följd av detta föreslås det att numreringen av kapitlen efter 4 kap. skall ändras i enlighet med detta.

16 §. *Allmänt.* Det föreslås att paragrafen skall innehålla allmänna bestämmelser om att stöd som avses i 2 kap. också kan beviljas med enbart nationella medel. Huvudprincipen skall vara att stödet alltid beviljas som delvis EU-finansierat då det är möjligt inom ramen för programmet och de medel som står till buds. Om det i ett program dock inte ingår sådana landsbygdsutvecklingsåtgärder som det anses vara behövt att stöda antingen företagsvis, t.ex. gårdsbruksheters investeringar eller etablering av företagsverksamhet, eller som programarbete och projekt, kan stöd beviljas helt av nationella medel. Stödobjekten är samma som då av EU delfinansierat stöd beviljas.

De föreslås att de bestämmelserna om stöd för landsbygdsföretags investeringar och planeringskostnader för investeringar som finns i nuvarande 16 § 1 och 3 mom. skall flyttas till 10 § 1 mom. 1 punkten, med vissa tekniska justeringar.

Stöd kunde för uppnående av mål som avses i lagens 1 § beviljas också för nationella program, utvecklingsåtgärder och projekt, om de han riksomfattande betydelse eller om de genomförs huvudsakligen annanstans än inom tillämpningsområdet för att av EG delfinansierat program eller om det är frågan om grundande eller tryggnad av verksamhetsförutsättningarna för ett kunskapscentrum. Sådana kunskapscentra finansieras också med medel ur andra strukturfonder.

18 §. *Utvecklingsstöd för landsbygdsföretag.* I paragrafen bestäms det om utvecklingsstöd för småföretagarverksamhet. Eftersom det föreslås att 10 § 1 mom. 5 punkten skall innehålla bestämmelser om dessa stödssystem föreslås det att 18 § skall upphävas emedan den är obehövlig.

19 §. *Startstöd för småföretagarverksamhet.* I paragrafen bestäms om startstöd för småföretagarverksamhet. Det föreslås att bestämmelser om startstöd för småföretagarverksamhet skall ingå i 10 § 1 mom. 5 punkten och att bestämmelser om maximitiden för stödet i fortstättningen skall utfärdas genom statsrådsbeslut. Det föreslås därför att 19 § skall upphävas emedan den är obehöv-

lig.

20 §. *Maximibeloppet av stöd för småföretagarverksamhet.* I paragrafen bestäms om maximibeloppet av stöd för småföretagarverksamhet. Maximibeloppet baserar sig på kommissionens meddelande 96/C/69/06, där det finns en bestämmelse om försumbart stöd eller s.k. de minimus-stöd. Bestämmelsen är alltför detaljerad för att passa in i en ramlag och därför föreslås det att paragrafen skall upphävas och att motsvarande bestämmelse skall ingå i en förordning som statsrådet utfärdar med stöd av lagen om finansiering av landsbygdsnärningar.

23 §. *Finansiering av verksamheten och stödformer.* Paragrafen innehåller bestämmelser om de medel som står till buds för verkställigheten av lagen och för de olika åtgärderna samt om stödformerna. Stödformerna skall förbli i huvudsak oförändrade. När statliga stöd som avses i lagen har anmäls i enlighet med artikel 93 i fördraget har kommissionen fäst uppmärksamhet vid stöd som eventuellt ingår i borgen. Eftersom avsikten är att en del av de statliga lånen skall beviljas utan säkerhet, skall således också värdet av befrielsen från ställande av säkerhet räknas som stöd vid verkställigheten av stödsystemen. Det föreslås därför att det till paragrafens 2 mom. skall fogas bestämmelser om de nya stödformerna, nämligen befrielse från ställande av säkerhet för statligt lån, om vilket det bestäms i 24 §, och det stöd som eventuellt ingår i statsborgen och avses i 32 §. Dylika situationer uppstår t.ex. då det skulle vara omöjligt att få finansiering utan statsborgen eller då det på grund av borgensavgifternas belopp eller den eventuella risk som borgen innehåller anses att borgensvillkoren innehåller stöd. Ett lån vars säkerhet inte endast vilar på statsborgen och vars villkor motsvarar de villkor som uppställs av andra, kommersiella borgensbeviljare, skall inte betraktas som stöd. Ytterligare kan åtgärder som ingår i frivilliga skuldsaneringar innehålla stöd, t.ex. sänkning av räntan eller befrielse från betalning.

25 §. *Ränta på statliga lån.* I paragrafen bestäms om beviljande av statliga lån och om räntan på sådana. Enligt paragrafen bestäms totalräntan på grundval av den genomsnittliga räntan på krediter för jordbruksändamål som beviljats på marknadsvillkor. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda

ränta, dock minst en årlig ränta på en procent. För närvarande är minimiräntan två procent. När ränteförmånen har upphört skall låntagaren betala på lånet en ränta som är lika stor som totalräntan.

Eftersom systemet för förvaltning av gemenskapens stödandel kommer att omfatta två olika betalningsförfaranden är det synnerligen viktigt att de nationella system som används i fråga om stöden är så enhetliga som möjligt. Därför bör också belåningssystemen beträffande statliga lån och räntestödslån, och även de stödmekanismer som ansluter sig till räntan, vara så enhetliga som möjligt. Villkoren för statliga lån och räntestödslån bör vara enhetliga också för att finansieringskällan inte skall inverka på jordbrukarens intresse av ett stöd i form av lån. På detta sätt kan utvecklingsfondens medel delvis styras så att de gynnar stöd där tyndpunkten ligger på lån.

Redan nu har medeltalet av de räntor som allmänt används på marknaden påverkat nivån på statliga lån. Andringen av räntenivån har skett med fördröjning. För att totalräntan på statliga lån skall avspegla den faktiska räntenivån på marknaden snabbare än den gör för närvarande, föreslås det att 2 mom. skall ändras så att de statliga lånen räntemekanisk följer samma principer som räntan på banklån. De allmänna fluktuerande referensräntorna skall användas som totalränta. Till referensräntan skall fogas ett fast antal procentenheter, s.k. marginal. Statsrådet skall besluta om de referensräntor som kan användas på statliga lån. Dessa är närmast en grundränta och euribor-räntorna. Statsrådet skall också besluta om det fasta antal procentenheter som skall fogas till totalräntan. Antalet procentenheter skall förbli fast hela lånetiden och vara samma för alla lån, oberoende av räntebundenheten. Det stöd som ansluter sig till lånet förblir oförändrat.

Låntagaren skall alltså på lånet betala en ränta som understiger fem procentenheter tills stödet har använts i sin helhet, och där efter en ränta som motsvarar totalräntan.

Bestämmelser om referensräntor, om det fasta antal procentenheter som skall läggas till referensräntan, om beräkning av stöd som ingår i ränteförmån och i räntefrihet, om det maximala antalet friår, om den maximala räntefriheten samt om maximibeloppet av stöd som vid behov ansluter sig till lån utfärdas av statsrådet genom förordning.

29 §. *Ränta på räntestödslån.* Enligt 29 § 1 mom. får den totalränta som kreditinstitutet bär upp för ett räntestödslån vara högst lika stor som den ränta som banken uppstår för lån med normal ränta vilka beviljas för liknande ändamål förhöjda med de extra kostnader som beviljandet och skötseln av räntestödslånen medför.

Enligt 2 mom. är det räntestöd som betalas på lånet fyra procentenheter. För närvarande skall låntagaren dock på lånet betala en årlig ränta som är åtminstone två procent. Momentet föreslås kompletteras så att när räntestödet har upphört skall låntagaren betala på lånet en ränta som motsvarar totalräntan.

32 §. *Statsborgen.* Enligt 32 § 1 mom. får jord- och skogsbruksministeriet, eller en arbetskrafts- och näringscentral med fullmakt av jord- och skogsbruksministeriet, på statens vägnar ställa borgen som säkerhet för kapital och ränta på lån med normala villkor och räntestödslån som beviljats landsbyggsföretag för anläggningstillgångar och driftskapital samt för andra betalningar enligt kreditvillkoren. Eftersom det har föreslagits att definitionen på landsbyggsföretag skall ändras, kan man i fortsättningen i detaljerade projekt som ansluter sig till genomförandet av ett projekt använda statsborgen som säkerhet för finansieringen. Både enligt den gällande och enligt den stadfästa lagen är maximibeloppet i fråga borgenskrediter som får vara samtidigt obetalda 200 milj. mk. Gårdsbruksenheternas projekt har under de senaste åren vuxit betydligt till antalet och på enskilda gårdsbruksenheter genomförs det på en gång stora investeringsprojekt som ofta kostar över en miljon. Trots att statsborgen har använts i relativt liten utsträckning under de senaste åren är det sannolikt att behovet av borgen ökar. Detta beror på att storleken av investeringar i produktionsbyggnader ökar och å andra sidan på att kreditinstitutet vid bedömningen av säkerheterna antingen inte alls beaktar värdet av gårdsbruksenheternas produktionsbyggnader eller beaktar bara en liten del av investeringens och de befintliga byggnadernas värde.

För att säkerhetsbristen inte under kommande finansieringsperiod skall bli ett problem när det gäller att stöda gårdsbruksenheter och andra landsbyggsföretag föreslås det att maximibeloppet för kapitalet på statsborgen som inte betalas tillbaka skall höjas från nuvarande 200 milj. mk. till 500 milj. mk. En förutsättning för att borgen skall

kunna beviljas skall alltjämt vara att den företagsverksamhet för vilken borgen beviljas inte innehåller betydande säkerhetsrisker enligt de utredningar som gjorts då borgen beviljats. Grunderna för beviljande av borgen förblir således oförändrade. När statliga stöd som avses i lagen om finansiering av landsbyggsnärningar har anmälts till kommissionen har kommissionen särskilt påtalat statsborgen. Kommissionen har inte godkänt den utgångspunkten att statsborgen aldrig skulle innehålla stöd. Även om borgensavgifterna i huvudsak följer kreditinstitutens provisioner för garantier som de beviljar för motsvarande ändamål, anser kommissionen att själva situationen då statsborgen beviljas kan vara sådan att finansieringen av åtgärden är möjlig endast tack vare statsborgen. I en dylik situation bör det vara möjligt att uppskatta borgens värde i relation till att finansiering inte annars kan fås på marknaden.

Det föreslås inga ändringar i fråga om uppbärande och redovisning av borgensavgiften. Jord- och skogsbruksministeriet skall dock kunna utfärda närmare bestämmelser om förfarandet vid uppbärandet av borgensavgift.

33 §. *Borgensvillkor.* I paragrafen föreskrivs om undantag från de normala preskriptionstiderna för borgen. Bestämmelsen har varit nödvändig, ty staten använder huvudsakligen fyllnadsborgen och det har inte alltid varit möjligt att realisera panten inom den sedvanliga preskriptionstiden på ett år, vilket innebär att det utan undantagsbestämmelsen skulle förekomma onödiga stämningansökningar i syfte att inleda rättegångar för att säkerställa fortsatt giltighet för borgen. I den nya lagen om borgen och tredje mans pant (361/1999) föreskrivs en preskriptionstid på tre år för borgen. Eftersom denna preskriptionstid är tillräcklig i sedvanliga fyllnadsborgenssituationer, föreslås det att paragrafen till den del det är fråga om övriga villkor för borgen skall innehålla en hänvisning till nämnda lag.

En borgensförbindelse preskriberas enligt borgenslagen (361/1999) dessutom sedan tio år förflutit från det förbindelsen gavs på det sätt som bestäms i förordningen om preskription i fordringsmål och om offentlig stämning på borgenärer (32/1868). Statsborgen beviljas för långfristiga lån vilkas lånetid i regel är över tio år. Det är onödigt arbete att förnya borgensförbindelserna efter

denna tid. Av denna orsak är det nödvändigt att föreskriva särskilt att bestämmelsen om preskription av borgen inte tillämpas på borgensförbindelser som avses i denna lag.

36 §. *Frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån och statens försäljningsprisfordringar.* I 36 § 4 mom. anges att man vid frivillig skuldsanering kan förlänga återbetalningstiden för statliga lån och för statens försäljningsprisfordringar, sänka räntan samt bevilja befrielse från betalning av amorteringar och ränta. Fram till den 31 december 2001 kan det dessutom beviljas uppskov med amorteringarna enligt vad som bestäms närmare genom förordning. Av synnerligen vägande skäl kan lånetiden förlängas över den lånetid som nämns i 30 § 1 mom.

Eftersom de särskilda, på anslutningsfördraget baserade stödsystemen för skuldsatta gårdsbruksenheter inte har gällt uppskov med betalningarna föreslås det att ifrågasättande tidsgräns slopas och att de medel som står till buds vid frivillig skuldsanering till alla delar bedöms i enlighet med gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (97/C 283/02).

41 §. *Övervakning.* I 41 § föreskrivs om övervakning av stöden. Huvudprincipen är att beviljaren övervakar att stödet har använts rätt och att kriterierna för att få stöd har uppfyllts då stöd beviljats och utbetalts. Gemenskapslagstiftningen förutsätter dock att den övervakande instansen separeras från det egentliga beviljandet och utbetalningen av stöden. För att stödsystemet också till denna del skall överensstämma med gemenskapslagstiftningens krav föreslås det att bestämmelsen om beviljarens övervaknings-skyldighet skall slopas ur 1 mom. och ersättas med en bestämmelse om jord- och skogsbruksministeriets skyldighet att ordna adekvat övervakning. Inom ministeriets förvaltningsområde skall övervakningen ordnas genom interna bestämmelser på ett sådant sätt att oavhängigheten i övervakningen säkerställs. Den ovan beskrivna nationella övervakningen begränsar dock inte gemenskapens institutioners rätt att övervaka direkt med stöd av gemenskapslagstiftningen. Handels- och industriministeriet skall dock bära det primära ansvaret för övervakningen och inspektionen när det gäller användningen av stödet för förädling och marknadsföring.

Det föreslås att 2 mom. skall innehålla bestämmelser om de myndigheter och övriga

organ som anlitas vid övervakningen. Jord- och skogsbruksministeriet kan bestämma genom förordning att arbetskrafts- och näringscentralerna eller myndigheter inom något annat förvaltningsområde anlitas som hjälp vid övervakningen, förutsatt att överenskommelse om uppgifterna och uppgifternas omfattning ingås särskilt mellan jord- och skogsbruksministeriet och vederbörande ministerium. Detta kan komma i fråga bl.a. vid tillsynen över förädling och marknadsföring, där myndigheter inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde anlitas.

Jord- och skogsbruksministeriet kan enligt förslaget kunna ge expertuppdrag i anslutning till övervakning också till något annat organ. Bl.a. auktoriserade revisorer och revisionssammanslutningar skulle kunna vara dylika organ som utför övervakningsuppgifter. Ansvaret för övervakningen skall dock alltid åligga behörigt ministerium.

I övrigt skall bestämmelserna om övervakning kvarstå oförändrade.

42 §. *Övervakning av byggnadsverksamhet.* I paragrafen bestäms särskilt om den övervakning och de inspektioner som skall utföras i syfte att säkerställa att byggprojekten genomförs på behörigt sätt och som är en förutsättning för utbetalningen av stöd. Enligt 2 mom. skall inspektionerna utföras på byggherrens bekostnad så som bestäms om inspektioner i byggnadslagen (370/1958) eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. För övervakning enligt denna lag kan inspektioner utföras även av någon annan behörig person som godkänts av arbetskrafts- och näringscentralen. Eftersom byggnadslagen har ersatts av markanvändnings- och bygglagen (132/1999) skall hänvisningen ändras så att den gäller den nya lagen.

44 §. *Inspektionsrätt.* I 2 mom. bestäms om stödtagarens skyldighet att förete handlingar och i övrigt bistå vid inspektionerna, samt om inspektionsrättens omfattning. Det föreslås att det till momentet skall fogas en precisering enligt vilken det med de handlingar som skall företas också avses motsvarande material som framställts eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på något annat motsvarande sätt. Detta är nödvändigt på grund av att en betydande del av jordbrukarna nuförtiden uppställer den helhet som gäller räkenskapsföring, planering och uppföljning av gårdsbruksenhets verksamhet med hjälp av ADB utan att de

ens alltid tas utskrifter av materialet. Också i dessa fall är det nödvändigt att stödtagaren är skyldig att förete ifrågavarande material för inspektören.

Enligt 2 mom. får inspektion inte utan samtycke av den som saken gäller utföras i bostadsutrymmen som omfattas av hemfriden. Med beaktande av grundlagsutskottets ställningstagande kan det dock inte anses tillräckligt att inspektionsrätten knyts till givande av samtycke. Det föreslås därför att denna bestämmelse skall slopas.

46 §. *Återkrav av stöd och statligt lån hos stödtagaren.* I paragrafen bestäms om de grunder på vilka det kan bestämmas att stöd skall återkrävas eller ett statligt lån sägas upp. Enligt 3 mom. 5 punkten kan återkrav eller uppsägning ske, om ägarförhållandena i ett öppet bolag, kommanditbolag, ett andelslag eller ett aktiebolag som fått stöd och som bedriver gårdsbruk eller företagsverksamhet genom något annat än ett arvsrättsligt fång förändras så att företaget inte längre kan anses vara stödberättigat enligt artikel 5—12 i EU:s strukturförordning. Eftersom ifrågavarande förordning har upphävts föreslås det att hänvisningen ersätts med ett villkor om stödberättigande enligt lagen om finansiering av landsbygdsnärningar.

55 §. *Myndigheter.* I 3 mom. bör KERA Abp ersättas med Finnvera Abp.

Hänvisningen till kap. 3 i paragrafens 5 mom. ändras till en hänvisning till kap. 2.

64 §. *Närmare bestämmelser.* Det föreslås att 2 mom. skall ändras så att jord- och skogsbruksministeriet också genom förordning kan meddela föreskrifter om de godtagbara kostnaderna för åtgärder som stöds, de maximala totalinvesteringar som stöds, om tiden för genomförande av projekt och åtgärder samt om överföring av stöd. Till de frågor som uppräknas i 3 mom. skall också fogas ett omnämnande om betalningsförfarande samt om lagrings- uppföljnings- och övervakningssystem som ansluter sig till skötselns av lån och stöd.

Andringarna är nödvändiga emedan det i genomförandet av gemenskapens stödssystem har förekommit behov att utfärda synnerligen detaljerade normer för att kontrollera de kostnader för vilka stöd beviljas, säkerställa att behandlingen vid beviljande av stöd sker på ett godtagbart sätt, att betalningen sker rätt och att uppföljnings- och övervakningsuppgifterna är korrekta.

65 §. *Användningen av medel ur gårdsbru-*

kets utvecklingsfond. I paragrafen bestäms om stödssystem och övriga åtgärder för vilka gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får användas. I 1 mom. 4 punkten bestäms om användning av fondernas medel för bidrag och lån. Enligt den nuvarande 4 punkten får fondens medel användas för bidrag och statliga lån enligt 10 §, 13 § 1 mom 1 punkten och 16—22 §. Bestämmelser om de stöd som avses i 10, 12, 16 och 18—21 § har föreslagits bli införda i 10 § 1—4 punkten. Motsvarande ändring föreslås bli gjord i 1 mom. 4 punkten.

Enligt 1 mom. 5 punkten får fondens medel när särskilda skäl föreligger användas för bidrag delfinansierade av Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket enligt 13 § 1 mom. 2 och 3 punkten, med undantag för projekt enligt 15 §. Eftersom motsvarande åtgärder föreslås regleras i 10 § 5 mom., föreslås motsvarande ändring göras även i 1 mom. 5 punkten i denna paragraf. Dessutom kan fondmedel av särskilda skäl användas till statliga lån och bidrag som avses i 13, 16, 17, 21 och 22 §.

67 §. *Ikraftträdande.* Till ikraftträdelseparagrafen föreslås bli fogad en bestämmelse om att ifall Europeiska unionens organs beslut om programmen och statens stöd meddelas vid olika tidpunkter, kan lagen till motsvarande delar genom förordning bestämmas träda i kraft vid olika tidpunkter.

69 §. *Tillämpning av tidigare lagstiftning.* Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att ansökningar som väckts före lagens ikraftträdande enligt vad statsrådet närmare bestämmer genom förordning kan slutbehandlas enligt de gamla bestämmelserna och finansieras med nationella medel. Bestämelsen är nödvändig eftersom de ansökningar som väckts under den pågående programperioden, dvs. före den 1 januari 2000, med beaktande av EG-rättsakterna inte kan behandlas enligt bestämmelserna för den nya programperioden eller finansieras med EU:s medel.

70 §. *Programbaserade stöd enligt tidigare lagstiftning.* I 70 § föreskrivs särskilt om den lagstiftning som skall tillämpas vid beviljande, utbetalning och övervakning av s.k. programbaserade stöd. Enligt paragrafen skall i fråga om stöd som avses i 11—13 och 15 § till denna del iaktas till programperiodens slut de bestämmelser som gäller när lagen träder i kraft, om inte något annat följer av gemenskapens bestämmelser. Ef-

tersom lagen om finansiering av landsbygdsnäringar inte ännu har trätt i kraft, kommer som sådana stöd i fråga endast sådana stöd som avses i lagen strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket. Efter programperiodens utgång kan nya stöd inte längre beviljas. Därför blir endast de bestämmelser som skall iakttas vid beviljande, betalning och övervakning av samt övriga förfaringsätt tillämpliga. Det föreslås att en ändring

som gäller detta skall göras i 70 §.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Med stöd av vad som ovan anförts föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 12 mars 1999 om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999) 12 §, rubriken för kapitlet före 13 §, 17 § 1 mom. 2 punkten samt 18—20 § och numeringen av rubrikerna före 23, 36, 41 och 67 § samt 59 §,

ändras 1 § 2 mom. 5 punkten, 2 §, 3 § 1 mom. 1, 3, 4, 9 och 10 punkten, 5 § 2 och 4 mom., 8—11 §, 13—16 §, rubriken för kapitlet före 16 §, 23 § 2 mom., 25 § 2 mom., 29 § 2 mom., 32 § 1 mom., 33 §, 36 § 4 mom., 41 §, 42 § 2 mom., 44 § 2 och 3 mom., 46 § 3 mom. 5 punkten, 55 § 3 och 5 mom., 64 § 2 och 3 mom., 65 § 1 mom. 4 och 5 punkten, 67 § 1 mom., 69 § 1 mom. och 70 § samt

fogas till 3 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., och till lagen en ny 8 a § som följer:

1 §

Lagens syfte

I samband med åtgärder enligt denna lag skall särskild vikt fästas vid

5) de ekonomiska, sociala och kulturella verkningarna av de åtgärder som vidtas samt åtgärdernas verkningar i fråga om jämlikhet och inverkan på sysselsättningen, samt

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på åtgärder som avses i rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar, nedan EG:s förordning om utveckling av landsbygden. Dessutom tillämpas lagen på av EU delfinansierade stöd som betalas med stöd av Europeiska gemenskapens (EG) förordningar om organisationen av marknaden och på nationella kompletterande åtgärder för utveckling av landsbygden. För att de mål som nämns i denna lag skall uppnås är det möjligt att använda såväl nationella stödssystem som sådana stödssystem som helt eller delvis finansieras med medel ur Europeiska gemenskapens strukturfonder eller med and-

ra medel från Europeiska unionen (EU).

I fråga om stöd för förtidspensionering från jordbruk gäller vad som bestäms i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

För åkerbeskogningsåtgärder som delvis finansieras av Europeiska unionen samt för andra skogsbruksåtgärder som avses i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) gäller vad som i nämnda lag och i lagen om fastighetssamägares deltagande i åtgärder enligt lagstiftningen om skogsbruksfinansiering (1349/1996) bestäms om understöd och bidrag, om inte något annat följer av 7 § 1 och 2 mom., 8 eller 9 §, 24 § 2 mom., 51 § eller 58 § 2 mom. i denna lag. Dessutom iakttas bestämmelserna i 4 §, 8 a §, 11 § 1 och 4 mom., 13 §, 23 § 1 mom., 41, 44, 45 och 47 §, 55 § 1 och 3 mom., 57 §, 64 § 1 och 3 mom., 66 §, 69 § 1, 2 och 4 mom. samt 70, 74 och 75 § i denna lag.

Dessutom gäller vad som bestäms i lagen om stöd för nyskiften (24/1981), lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/1980) och lagen om stödjande av grundtorrläggning (947/1997).

Beträffande finansieringen av renhushållningen och naturnäringsarna gäller vad som bestäms i lagen om finansiering av renhushållningen och naturnäringsarna (/). Kompensationsbidrag och miljöstöd som avses i 11 § i denna lag samt stöd för allmänna utvecklingsprojekt enligt 13 § kan dock beviljas också för finansieringen av renhushållningen och naturnäringsarna.

Lagens 1—4, 6—10, 23, 41, 44—46, 49—56, 58, 63, 64, 67, 69, 74 och 76 § tillämpas även på sådant stöd enligt EG:s förordning om utveckling av landsbygden som beviljats inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter.

Denna lag tillämpas inte på stöd för åtgärder som omfattas av Europeiska gemenskapens fiskeripolitik eller på sådana andra åtgärder som finansieras genom fonden för fiskets utveckling.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *landsbygdsföretag* ett företag som idkar gårdsbruk eller bedriver annan företagsverksamhet i anslutning till gårdsbruket,

3) *jordbruk* åkerbruk, boskapsskötsel och annan djurhållning, växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleodling, pälstdjursuppfödning, hästhushållning, renhushållning, biodling, yrkesmässig jakt, yrkesmässig bär- och svamplockning samt annan produktion av sådana produkter som avses i bilaga II till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

4) *annan företagsverksamhet* sådan företagsverksamhet som inte avses i 2 punkten och som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga samt annan företagsverksamhet som bedrivs i samband med primärproduktionen och som, primärproduktionen inbegripen, utöver företagaren jämte familjemedlemmar sysselsätter andra personer motsvarande högst tre årsarbetsplatser,

9) *enhetligt programdokument* programdokument som avses i artikel 19 i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna, nedan den allmänna förordningen för strukturfonderna, med gemenskapsinitiativprogram ett programdokument som avses i artikel 21 i den allmänna förordningen för strukturfonderna samt med landsbygdsprogram ett i artikel 44 i EG:s förordning om utvecklande av landsbygden avsett, av kommissionen godkänt programdokument som gäller landsbygden,

10) *lokal aktionsgrupp* en registrerad förening, ett andelslag eller någon annan pri-

vaträttslig sammanslutning vars huvudsakliga syfte är att verkställa ett gemenskapsinitiativprogram eller ett motsvarande av EU delfinansierat eller nationellt program för utveckling av landsbygden,

Med ett i 1 mom. 1 punkten avsett landsbygdsföretag kan jämföras ett sådant företag som är en del av en förädlings-, distributions- eller försäljningskedja för tjänster eller produkter enligt vad som bestäms närmare genom statsrådsförordning.

5 §

Allmänna förutsättningar för erhållande av stöd

Stöd får beviljas ett sådant landsbygdsföretag som kan visas vara ekonomiskt livskraftigt, främjar landsbygdsnäringsverksamhetsbetingelser och som med beaktande av syftena med denna lag kan anses vara sådant att det är ändamålsenligt att stöda det. Vid bedömningen av ändamålsenligheten med stöd skall beträffande stöden enligt 10 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 3 kap. samt kompensationsbidraget enligt 11 § förutsättas att stödtagaren är bosatt på den ort där landsbygdsföretaget är beläget eller på ett sådant avstånd därifrån att företaget blir skött på lämpligt sätt med beaktande bland annat av bestämmelserna i djurskyddslagen (247/1996).

Inkomster som en landsbygdsföretagare har av annat yrke än av i denna lag avsedd näringsverksamhet inte får överstiga ett genom förordning av statsrådet fastställt belopp.

8 §

Finansiering från Europeiska gemenskapen

Jord- och skogsbruksministeriet är det ministerium som i fråga om garantisektionen vid EUGFJ ansvarar för medlen och som i fråga om medel som beviljas från utvecklingssektionen vid EUGFJ är utbetalande myndighet enligt rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för

strukturfonderna, samt ställer medel till förfogande även för andra ministeriers förvaltningsområden för verkställande av program som fonden finansierar, oberoende av om medlen från ovan nämnda fond beviljas staten direkt eller staten för att förmedlas vidare. I syfte att verkställa samlade programdokument eller ett gemenskapsinitiativ kan jord- och skogsbruksministeriet också från en i ovan nämnda förordning avsedd behörig utbetalande myndighet ta emot medel från EG:s övriga strukturfonder för att användas för ändamål enligt denna lag. Jord- och skogsbruksministeriet sköter också ansökan om den delfinansiering som gemenskapen står för, intäktsföringar av medlen och redovisningen av medlen till kommissionen samt den övriga bokföringen av medlen. Jord- och skogsbruksministeriet skall likaså ge nödvändiga utredningar samt vara företrädare i Europeiska gemenskapens institutioner då ärenden som avses i denna lag behandlas.

Medel från EU intäktas via statsbudgeten i statsverket. Gemenskapens finansieringsandel av delfinansierbart stöd som beviljats från gårdsbrukets utvecklingsfond anvisas i statsbudgeten till fonden.

Vid förvaltningen av medel från garantiavdelningen vid EUGFJ iaktas vad som i rådets förordning (EG) nr 1258/1999 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitiken och i gemenskapens rättsakter och bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreskrivs om utbetalningsenheter och förvaltningen av medel. Vad som bestäms i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994) och med stöd av den iaktas i tillämpliga delar när stödssystem som avses i denna lag genomförs.

8 a §

Programplanering

Vid programplaneringen för målprogrammen 1 och 2 iaktas det som bestäms särskilt om den nationella förvaltningen av strukturfonderna. Statsrådet kan dock genom förordning bestämma närmare om uppgifterna för landskapets samarbetsgrupp vid genomförandet av uppgifter enligt denna lag.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för uppgörandet av planerna för utveckling av

landsbygden samt för genomförandet och uppföljningen av dem. Planen för utvecklandet av stödet för förädlingen och marknadsföringen utarbetas i samarbete med handels- och industriministeriet. Landsbygdsplanerna skall utarbetas i samarbete med övriga regionförvaltningsmyndigheter samt med de aktörer som deltar i genomförandet av programmet och är verksamma inom regionen. De regionala utvecklingsplaner för landsbygden som ligger utanför mål 1 skall sammanjämkas i landskapets samarbetsgrupp. Vid ändring av landsbygdsprogram iaktas i tillämpliga delar vad som bestäms om uppgörande av dem.

En plan som gäller gemenskapsinitiativprogram för landsbygden görs upp enligt de riktlinjer som kommissionen gett beträffande gemenskapsinitiativ. Jord- och skogsbruksministeriet svarar för uppgörandet av planen. Planen uppgörs på basis av de lokala aktionsgruppernas utvecklingsplaner.

2 kap.

Av EU delfinansierade stöd

9 §

Allmänt

Vid beviljande av stöd för sådana åtgärder för utveckling av landsbygden som Europeiska unionen delfinansierar, nedan av EU delfinansierade stöd, iaktas bestämmelserna i denna lag till den del saken inte regleras i Europeiska gemenskapens förordningar eller i beslut eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem. Lagen tillämpas såväl på gemenskapens finansieringsandel som på den nationella finansieringsandelen. Den nationella finansieringsandelen kan vara både av staten och av något annat offentligt samfund beviljat stöd. Programmen och planerna kan innehålla också sådana åtgärder som helt finansieras med nationella medel.

Stöd enligt detta kapitel kan beviljas, om den utvecklingsåtgärd som skall stödhas ingår i ett program som skall finansieras med Europeiska gemenskapens medel och åtgärden uppfyller de villkor som uppställts för den i programmet eller i en plan för utveckling av landsbygden. Med stöd av EG:s förordningar om organisationen av marknaden kan av EU delfinansierade stöd beviljas också utanför

programmen.

10 §

Stöd för gårdsbruk och företagsverksamhet på landsbygden

Av de stöd som avses i EG:s förordning om utveckling av landsbygden kan

1) på det sätt som avses i artikel 4—7, 30, 33 och 45 beviljas stöd för landsbygdsföretags i 3 § 3 mom. avsedda produktiva investeringar och för sådana investeringar i miljövard och arbetarskydd som produktionsverksamheten förutsätter samt för planeringskostnaderna för investeringsprojekt,

2) på det sätt som avses i artikel 8 beviljas startstöd för unga jordbrukare,

3) på det sätt som avses i artikel 9, 33 och 45 beviljas stöd för yrkesinriktad påbygg- nads- och kompletteringsutbildning,

4) på det sätt som avses i artikel 25—28 och 30 beviljas stöd för förbättring av villkoren för förädling och saluföring av jord- och skogsbruksprodukter,

5) på det sätt som avses i artikel 29, 32, 33 och 45 beviljas stöd för andra åtgärder för främjande av anpassning och utveckling av landsbygden än de som avses ovan i 1—4 punkten.

Utöver stöd enligt 1 mom. kan av EU delfinansierat stöd beviljas för att stöda producentorganisationers och producentgruppers verksamhet.

Utöver det som föreskrivs ovan i denna paragraf, kan av EU delfinansierat stöd beviljas också för finansiering av projekt enligt gemenskapsinitiativprogrammet.

Sådant stöd enligt 1 mom. 2 punkten som gäller förvärv av en fastighet eller en del av en sådan beviljas i övriga avseenden än i fråga om stödets maximibelopp enligt på samma villkor som lån, vilket enligt denna lag beviljas för anskaffning av fastighet eller del av denna. På stöd enligt detta moment tillämpas vad som i 14 § lagen om lån som beviljas för anskaffning av fastighet eller del av denna (/).

11 §

Kompensationsbidrag, miljöstöd och stöd för åkerbeskogning

Gårdsbruksidkare och andra som är berät-

tigade till stöd kan beviljas i EG:s förordning om utveckling av landsbygden avsett stöd och bidrag enligt följande:

1) i artikel 14 avsett kompensationsbidrag samt i artikel 16 avsett bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner,

2) i artikel 22 avsett miljöstöd för jordbruket samt

3) i artikel 30 och 31 avsett stöd för åkerbeskogning.

Bestämmelser om stödberättigade i fråga om den egentliga beskoingsåtgärden finns i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för verkställigheten av systemet för kompensationsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner. Statsrådet beslutar genom förordning om maximibeloppen och övriga allmänna villkor beträffande kompensationsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner. Innan förordningen utfärdas skall miljöministeriet höras. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar genom förordning närmare föreskrifter och anvisningar om verkställigheten av systemet för kompensationsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för verkställigheten av systemet för jordbrukets miljöstöd. Jord- och skogsbruksministeriet bereder systemet för jordbrukets miljöstöd och verkställigheten av systemet i samarbete med miljöministeriet. Statsrådet beslutar genom förordning om de allmänna villkoren för och maximibeloppen av miljöstöd för jordbruket. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar genom förordning närmare föreskrifter och anvisningar om verkställigheten av systemet för jordbrukets miljöstöd efter att ha hört miljöministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för verkställigheten av systemet för åkerbeskogning. Statsrådet beslutar genom förordning om de förutsättningar under vilka en åker godkänns för beskogning samt om maximibeloppen av arvudet för vård av beskogad åker och kompensationen för inkomstbortfall i samband med åkerbeskogning och de allmänna villkoren. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar vid behov genom förordning närmare föreskrifter och anvisningar om verkställigheten av stödsystemet efter att ha hört miljöministeriet.

13 §

Allmänna utvecklingsprojekt

För annan utveckling av landsbygdsföretag än sådan som avses i 10 § 1 mom. kan med stöd av artikel 29, 32, 33 och 45 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden beviljas stöd enligt vad som bestäms genom statsrådsbeslut.

Stöd enligt 1 mom. samt enligt 10 § 1 mom. 5 punkten kan anvisas även för sådana projekt inom staten, en kommun eller en samkommun där föremålet för projektet förblir i det offentliga samfundets ägo och det inte är ändamålsenligt att uppbära kostnaderna av de övriga nyttohavarna på grund av projektets natur, kostnadernas storlek eller svårigheterna att rikta nyttan och kostnaderna. I sådana projekt kan stödet också täcka kostnaderna i sin helhet.

14 §

Lokala aktionsgrupper

En lokal aktionsgrupp deltar i uppgörandet av ett gemenskapsinitiativprogram och dess uppgift är att utvärdera och välja de projekt på basis av vilka gemenskapsprogrammet genomförs. Den lokala aktionsgruppen skall ge till arbetskrafts- och näringscentralen sitt utlåtande om de projekt som skall väljas. Arbetskrafts- och näringscentralen fattar på basis av aktionsgruppens utlåtande beslut om beviljande av stöd. Såsom projekt som skall understödjas kan godkännas endast ett sådant projekt som den lokala aktionsgruppen har förordat och stöd kan endast av synnerligen motiverad anledning förvägras ett projekt som den lokala aktionsgruppens har förordat.

Angående hos medlemmar av de lokala aktionsgrupperna gäller bestämmelserna i 19 § lagen om (598/1982).

Statsrådet meddelar närmare bestämmelser om de i 1 mom. avsedda uppgifterna och om de lokala aktionsgruppernas övriga uppgifter samt om aktionsgruppernas sammanställning och godkännande av dem.

15 §

Vattentillgångsprojekt

Utöver vad som bestäms i lagen om un-

derstödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder kan vatten- och avloppsåtgärder stödas också så att projektet genomförs helt eller delvis som statens arbete. Vattendragsåtgärder kan stödas så att projektet genomförs som statens arbete eller så att det beviljas bidrag för projektet. Det kan avtalas att statens färdigställda arbete överläts till kommunen eller en annan samarbetspart. Härvid skall också avtalas om de villkor som mottagaren skall iakttä efter överlåtelsen.

Vattentillgångsprojekt kan stödas inom ramen för anslag som beviljats enligt statsbudgeten. Statsrådet beslutar genom förordning närmare om förutsättningarna för stöd och om stödets maximibelopp.

3 kap.

Nationellt finansierade stöd

16 §

Allmänt

Stöd som avses i 2 kap. kan vid behov även beviljas helt av nationella medel. I syfte att nå de mål som anges i 1 § kan stöd också beviljas för nationella program, utvecklingsåtgärder och projekt.

4 kap.

Finansieringssystem

23 §

Finansiering av verksamheten och stödformer

Finansieringsstöd enligt denna lag kan beviljas som bidrag, ränteförmån för statligt lån, räntefrihet för statligt lån, friår i fråga om amorteringar på statliga lån, räntestöd för lån som beviljats av kreditinstitutens medel, som befrielse enligt 24 § från ställande av säkerhet för lån och som stöd enligt 32 § i anslutning till statsborgen samt som stöd enligt 5 kap. i anslutning till skuldsanering. Stöd enligt 15 § kan även beviljas så att kostnaderna för ett projekt som staten först bekostat lämnas helt eller delvis oindrivna

av övriga delägare i projektet eller av nyttohavarna.

25 §

Ränta på statliga lån

Totalräntan på statliga lån utgörs av summan av referensräntan ökad med ett fast antal procentenheter. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta, dock minst en årlig ränta på två procent. När ränteförmånen har upphört skall låntagaren på lånet betala en ränta som motsvarar totalräntan. Bestämmelser om referensräntor, det fasta antal procentenheter som referensräntan ökas med, beräkning av stöd som ingår i ränteförmån och i räntefrihet, det maximala antalet friår, den maximala räntefriheten samt vid behov om maximibeloppet av stöd som ansluter sig till lån utfärdas av statsrådet genom förordning.

29 §

Ränta på räntestödslån

Det räntestöd som betalas på lånet är fyra procentenheter. Låntagaren skall dock på lån betala en årlig ränta som är minst två procentenheter. När räntestödet har upphört skall låntagaren på lånet betala en ränta som motsvarar totalräntan. Räntestöd betalas även under den tid en ansökan om företagsanering och skuldsanering för privatpersoner är anhängig. Räntestöd betalas inte för sådana merkostnader för kredit i utländsk valuta som beror på förändringar i valutakurserna.

32 §

Statsborgen

Jord- och skogsbruksministeriet eller en arbetskrafts- och näringscentral med fullmakt av jord- och skogsbruksministeriet får på statens vägnar ställa borgen som säkerhet

för kapital och ränta på lån med normala villkor och räntestödslån som beviljats landsbygdsföretag och andra stödberättigade sammanslutningar för anläggningstillgångar och driftskapital samt för andra betalningar enligt kreditvillkoren. Kapital på borgenskrediter får samtidigt vara obetalda till ett belopp av högst 500 miljoner mark. Bestämmelser om när borgen innehåller stöd och hur dess belopp skall räknas utfärdas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut. Låntagaren skall för statsborgen betala en borgensavgift som intäktsförs i gårdsbrukets utvecklingsfond. Kreditinstitutet ser till att avgiften redovisas till staten. Om avgiftens belopp och uppbärandet av den bestäms av statsrådet genom förordning. Jord- och skogsbruksministeriet kan meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid uppbärande av borgensavgift.

33 §

Borgensvillkor

På statsborgen skall utöver vad som bestäms i denna lag tillämpas vad som i lagen om borgen och tredjemanspant (361/1999) bestäms om borgen.

På borgen som ställts med stöd av denna lag tillämpas inte vad som i förordningen om preskription i fordringsmål och om offentlig stämning på borgenärer (32/1868) föreskriva om preskription av borgen.

5 kap.

Skuldsanering

36 §

Frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån och statens försäljningsprisfordringar

Vid frivillig skuldsanering kan återbetalningstiden för statliga lån och för statens försäljningsprisfordringar förlängas, räntan sänkas samt befrielse från eller uppskov med betalning av amorteringar och ränta beviljas enligt vad som bestäms närmare genom förordning. Av synnerligen vägande skäl kan

lånetiden förlängas över den lånetid som nämns i 30 § 1 mom.

42 §

Övervakning av byggnadsverksamhet

6 kap.

Särskilda bestämmelser

41 §

Övervakning

Jord- och skogsbruksministeriet skall ordna övervakningen av användningen av medlen så att det med hjälp av uppgifter om användningen av medlen och kontrolluppgifter konstateras om de nödvändiga förutsättningar för beviljande och betalning av stöd har funnits samt om villkoren för beviljande och utbetalning av stöd har iakttagits. Handels- och industriministeriet bär dock det primära ansvaret för övervakningen och inspektionen av användningen av stödet för förädling och marknadsföring.

Jord- och skogsbruksministeriet kan genom förordning bestämma att arbetskrafts- och näringscentralerna eller myndigheter inom något annat förvaltningsområde anlitas som hjälp vid övervakningen, förutsatt att överenskommelse om uppgifterna och uppgifternas omfattning ingås särskilt mellan jord- och skogsbruksministeriet och vederbörande ministerium. Jord- och skogsbruksministeriet kan enligt förslaget kunna ge expertuppdrag i anslutning till övervakning också till andra organ.

Vid administrationen och övervakningen av stöd enligt 11 § 1, 3 och 4 mom. skall i tillämpliga delar iakttas rådets förordning (EEG) nr 3508/92 om ett integrerat system för administration och kontroll av vissa stödssystem inom gemenskapen och kommissionens förordning (EEG) nr 3887/92, som utfärdats med stöd av den, samt lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik. Det som sagts ovan gäller dock inte stöd som beviljas för egentliga besogningsåtgärder och andra skogsbruksåtgärder som hänför sig till åkerbesogning och avses i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Statsrådet utfärdar genom förordning närmare bestämmelser om övervakningen av influtet statligt stöd som beviljats andra företag än gårdsbruksenheter som idkar egentligt gårdsbruk.

Inspektionerna utförs på byggherrens bekostnad så som bestäms om inspektioner i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. För övervakning enligt denna lag kan inspektioner utföras även av någon annan behörig person som godkänts av arbetskrafts- och näringscentralen.

44 §

Inspektionsrätt

Stödtagaren är skyldig att utan ersättning för dem som utför inspektioner framlägga alla behövliga räkenskapshandlingar och andra behövliga handlingar, varmed även avses motsvarande material som framställts eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på något annat motsvarande sätt, samt att även i övrigt bistå vid inspektionen. De ovan nämnda personerna har rätt att i den omfattning som tillsynsuppgiften förutsätter inspektera stödtagarens husdjursbyggnader, odlingar, produktions- och förädlingsanläggningar, lager, försäljnings- och marknadsföringsutrymmen samt övriga omständigheter som är en förutsättning för att stöd skall beviljas och betalas. Inspektionen kan gälla såväl den egentliga stödtagaren som den som förmedlar stödet.

Statsrådet kan vid behov utfärda genom förordning meddela närmare bestämmelser om den inspektionsrätt för olika myndigheter som avses i 1 och 2 mom. och om utförande av inspektionerna.

46 §

Återkrav av stöd och statligt lån hos stödtagaren

Utöver vad som bestäms i 1 mom. kan betalningen av ett stöd eller ett statligt lån inställas eller krav ställas på en omedelbar återbetalning av dem helt eller delvis, om

5) ägarförhållandena i ett öppet bolag, kommanditbolag, ett andelslag eller ett aktiebolag som fått stöd och som bedriver gårdsbruk eller företagsverksamhet genom något annat än ett arvsrättsligt fång förändras så att företaget inte längre kan anses vara stödberättigat enligt denna lag,

55 §

Myndigheter

Statsrådet kan genom förordning besluta att länsstyrelserna, de regionala miljöcentralerna, skogscentralerna och andra kommunala myndigheter än jordbruksmyndigheterna samt även FINNVERA Abp och rådgivningsorganisationer i branschen skall bistå vid skötseln av uppgifter enligt denna lag. I fråga om ärenden som hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde skall beslut fattas på framställning av ministeriet.

Verkställigheten av ett program eller ett projekt som avses i 2 kap. kan ges i uppdrag åt en kommun eller samkommun eller något annat regionalt organ med rättshandlingsförmåga så som statsrådet bestämmer närmare genom förordning. Det regionala organet svarar inför staten för genomförandet av programmet eller projektet samt för användningen av de medel som beviljats för ändamålet.

64 §

Närmare bestämmelser

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar förordningar som är noggrannare än lagen och statsrådets förordning om de godtagbara kostnaderna för åtgärder som stöds, de maximala totalinvesteringar som stöds, om tiden för genomförande av projekt och åtgärder, överföring av stöd samt om hur behövliga likviditets- och lönsamhetskalkyler samt andra kalkyler, utvecklingsplaner för landsbygdsföretag och avtal om skuldsanering skall göras upp. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer likaså genom förordning köpe- och skuldebrevsformulären, ansök-

nings-, avtals- och beslutsformulären samt den sökandes självkostnadsandel i skuldsaneringsplanen och meddelar närmare föreskrifter om förfarandet vid ersättning av kostnader.

Jord- och skogsbruksministeriet kan också meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid ansökan, beviljande och betalning av stöd samt om lagrings-, uppföljnings- och övervakningssystem som ansluter sig till skötseln av lån och stöd. Även handels- och industriministeriet kan genom förordning meddela närmare föreskrifter om dessa omständigheter till den del det är fråga om stöd för marknadsföring och förädling inom dess förvaltningsområde.

65 §

Användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får, utöver vad som ovan bestäms om användningen av dem, användas för

4) bidrag och statliga lån enligt 10 § 1 mom. 1—2 punkten i denna lag och motsvarande bidrag och statliga lån enligt 16 § i denna lag,

5) bidrag och statliga lån delfinansierade av Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket när särskilda skäl föreligger enligt 10 § 1 mom. 5 punkten för ändamål enligt 13 § samt för bidrag och statliga lån enligt 16, 17, 21 och 22,

7 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

67 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Om Europeiska unionens organs beslut om programmen och statens stöd meddelas vid olika tidpunkter, kan lagen till motsvarande delar genom förordning bestämmas träda i kraft vid olika tidpunkter.

69 §

Tillämpning av tidigare lagstiftning

Ärenden som när denna lag träder i kraft är väckta enligt landsbygdsnäringslagen eller lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket kan enligt vad statsrådet bestämmer närmare genom förordning slutbehandlas enligt nämnda lagar och finansieras med nationella medel.

70 §

Programbaserade stöd enligt tidigare lagstiftning

I fråga om beviljande, betalning och övervakning av samt övriga förfaringssätt som gäller sådana av EU delfinansierade programbaserade bidrag enligt tidigare lagstiftning som avses i 4, 7 och 8 kap. lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket iakttas till programperiodens slut de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens bestämmelser.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 14 oktober 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Lag

om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 12 mars 1999 om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999) 12 §, rubriken för kapitlet före 13 §, 17 § 1 mom. 2 punkten samt 18—20 § och numeringen av rubrikerna före 23, 36, 41 och 67 § samt 59 §,

ändras 1 § 2 mom. 5 punkten, 2 §, 3 § 1 mom. 1, 3, 4 och 10 punkten, 5 § 2 och 4 mom., 8—11 §, 13—16 §, rubriken för kapitlet före 16 §, 23 § 2 mom., 25 § 2 mom., 29 § 2 mom., 32 § 1 mom., 33 §, 36 § 4 mom., 41 §, 42 § 2 mom., 44 § 2 och 3 mom., 46 § 3 mom. 5 punkten, rubriken för 48 § och 48 § 1 mom., 55 § 3 och 5 mom., 64 § 2 och 3 mom., 65 § 1 mom. 4 och 5 punkten och 70 § samt

fogas till 3 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., och till lagen en ny 8 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

I samband med åtgärder enligt denna lag skall särskild vikt fästas vid

5) den sysselsättande verkan av de åtgärder som vidtas, samt

I samband med åtgärder enligt denna lag skall särskild vikt fästas vid

5) *de ekonomiska, sociala och kulturella verkningarna av de åtgärder som vidtas samt åtgärdernas verkningar i fråga om jämlikhet och inverkan på sysselsättningen, samt*

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på åtgärder som finansieras med medel som ställts till jord- och skogsbruksministeriets förfogande för uppnående av de syften som anges i denna lag.

Denna lag tillämpas på åtgärder som *avses i rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar, nedan EG:s förordning om utveckling av landsbygden. Dessutom tillämpas lagen på av EU delfinansierade stöd som betalas med stöd av Europeiska gemenskapens (EG) förordningar om organisationen av marknaden och på nationella kompletterande åtgärder för utveckling av landsbygden. För att de mål som nämns i denna lag skall uppnås är det möjligt att använda såväl nationella stödssystem som sådana stödssystem som helt eller*

Gällande lydelse

För att de mål som nämns i denna lag skall uppnås är det möjligt att använda såväl nationella strukturpolitiska, programbaserade och andra stödssystem som hänför sig till jordbruk, företagsverksamhet på landsbygden samt landsbygden eller närområdes-samarbetet som sådana motsvarande stödssystem som helt eller delvis finansieras med medel ur Europeiska gemenskapens (EG) strukturfonder eller med andra medel från Europeiska unionen (EU).

För åkerbeskogningsåtgärder och andra skogsbruksåtgärder som delvis finansieras av Europeiska unionen gäller vad som i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996), *lagen om istandsättning av underproduktiva skogar i Lappland (1057/1982)* och *lagen om fastighetssamägares deltagande i åtgärder enligt lagstiftningen om skogsbruksfinansiering (1349/1996)* bestäms om understöd och bidrag, om inte något annat följer av 7 § 1 och 2 mom., 8 §, 24 § 2 mom., 51 § och 58 § 2 mom. i denna lag. Dessutom iakttas bestämmelserna i 4 §, 11 § 1 och 4 mom., 13 §, 23 § 1 mom., 41, 44, 45, 47 §, 55 § 1 och 3 mom., 57 §, 64 § 1 och 3 mom. och 66 §, 69 § 1, 2 och 4 mom., 70, 74 och 75 § i denna lag.

Dessutom gäller vad som bestäms i lagen om stöd för nyskiften (24/1981), *lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/1980)* och *lagen om stödjande av grundtorrläggning (947/1997)*.

Lagens 1—4, 6—9, 12, 23, 41, 44—46, 49—56, 58, 63—64, 67, 69, 74 och 76 § tillämpas även på det stöd enligt rådets förordning (EG) nr 951/97 som beviljats inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter.

Denna lag tillämpas inte på stöd för åtgär-

Föreslagen lydelse

delvis finansieras med medel ur Europeiska gemenskapens strukturfonder eller med andra medel från Europeiska unionen (EU).

I fråga om stöd för förtidspensionering från jordbruk gäller vad som bestäms i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

För åkerbeskogningsåtgärder som delvis finansieras av Europeiska unionen samt för andra skogsbruksåtgärder som avses i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) gäller vad som i nämnda lag och i *lagen om fastighetssamägares deltagande i åtgärder enligt lagstiftningen om skogsbruksfinansiering (1349/1996)* bestäms om understöd och bidrag, om inte något annat följer av 7 § 1 och 2 mom., 8 eller 9 §, 24 § 2 mom., 51 § eller 58 § 2 mom. i denna lag. Dessutom iakttas bestämmelserna i 4 §, 8 a §, 11 § 1 och 4 mom., 13 §, 23 § 1 mom., 41, 44, 45 och 47 §, 55 § 1 och 3 mom., 57 §, 64 § 1 och 3 mom., 66 §, 69 § 1, 2 och 4 mom. samt 70, 74 och 75 § i denna lag.

Dessutom gäller vad som bestäms i lagen om stöd för nyskiften (24/1981), *lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/1980)* och *lagen om stödjande av grundtorrläggning (947/1997)*.

Beträffande finansieringen av renhushållningen och naturnäringarna gäller vad som bestäms i lagen om finansiering av renhushållningen och naturnäringarna (/). Kompensationsbidrag och miljöstöd som avses i 11 § i denna lag samt stöd för allmänna utvecklingsprojekt enligt 13 § kan dock beviljas också för finansieringen av renhushållningen och naturnäringarna.

Lagens 1—4, 6—10, 23, 41, 44—46, 49—56, 58, 63, 64, 67, 69, 74 och 76 § tillämpas även på sådant stöd enligt EG:s förordning om utveckling av landsbygden som beviljats inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter.

Denna lag tillämpas inte på stöd för åtgär-

Gällande lydelse

der som omfattas av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik eller på sådana andra åtgärder som finansieras med medel ur Fonden för fiskets utveckling.

Föreslagen lydelse

der som omfattas av Europeiska gemenskapens fiskeripolitik eller på sådana andra åtgärder som finansieras genom fonden för fiskets utveckling.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *landsbygdsföretag* ett företag som idkar gårdsbruk eller bedriver småföretagarverksamhet i anslutning till gårdsbruket

3) *jordbruk* åkerbruk, boskapsskötsel och annan djurhållning, växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleodling, pälsdjursuppfödning, hästhushållning, renhushållning, *fiskodling*, biodling, insjöfiske, yrkesmässig jakt, yrkesmässig bär- och svamplockning samt annan produktion av sådana produkter som avses i bilaga II till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

4) *småföretagarverksamhet* företagsverksamhet som inte avses i 2 punkten och som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga samt annan företagsverksamhet som bedrivs i samband med primärproduktionen och som, primärproduktionen inbegripet, utöver företagaren jämte familjemedlemmar sysselsätter andra personer motsvarande högst tre årsarbetsplatser,

9) *programdokument* ett av Europeiska gemenskapernas kommission godkänt programdokument som gäller Finland och på basis av vilket mål som överenskommit enligt principen om partnerskap uppnås, eller ett nationellt programdokument på basis av vilket nationella utvecklingsprojekt genomförs eller utvecklingsåtgärder vidtas, samt med

10) *återgårdsplan* en skriftlig plan som uppgjorts av den som ansöker om stöd och i enlighet med vilken de mål som uppställts i programdokumentet eller i gemenskapens åtgärder skall uppnås.

1) *landsbygdsföretag* ett företag som idkar gårdsbruk eller bedriver *annan företagsverksamhet* i anslutning till gårdsbruket,

3) *jordbruk* åkerbruk, boskapsskötsel och annan djurhållning, växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleodling, pälsdjursuppfödning, hästhushållning, renhushållning, biodling, yrkesmässig bär- och svamplockning samt annan produktion av sådana produkter som avses i bilaga II till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

4) *annan företagsverksamhet* sådan företagsverksamhet som inte avses i 2 punkten och som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga samt annan företagsverksamhet som bedrivs i samband med primärproduktionen och som, primärproduktionen inbegripet, utöver företagaren jämte familjemedlemmar sysselsätter andra personer motsvarande högst tre årsarbetsplatser,

9) *enhetligt programdokument* programdokument som avses i artikel 19 i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna, nedan den allmänna förordningen för strukturfonderna, med gemenskapsinitiativprogram ett programdokument som avses i artikel 21 i den allmänna förordningen för strukturfonderna samt med landsbygdsprogram ett i artikel 44 i EG:s förordning om utvecklande av landsbygden avsett, av kommissionen godkänt programdokument som gäller landsbygden,

10) *lokal aktionsgrupp* en registrerad förening, ett andelslag eller någon annan privaträttslig sammanslutning vars huvudsakliga syfte är att verkställa ett gemenskapsinitiativprogram eller ett motsvarande av EU delfinansierat eller nationellt program för ut-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

veckling av landsbygden,

Med ett i 1 mom. 1 punkten avsett landsbyggsföretag kan jämföras ett sådant företag som är en del av en förädlings-, distributions- eller försäljningskedja för tjänster eller produkter enligt vad som bestäms närmare genom statsrådsbeslut. Med ett landsbyggsföretag kan vid genomförandet av ett gemenskapsinitiativprogram dessutom på det sätt som avses i statsrådsbeslutet jämföras ett företag som idkar annan verksamhet än sådan som avses i 1 mom. 2 punkten.

5 §

Allmänna förutsättningar för erhållande av stöd

Stöd får beviljas ett sådant landsbyggsföretag som skall anses ha förutsättningar för lönsam verksamhet och som främjar landsbygdsnäringarnas verksamhetsbetingelser och som med beaktande av syftena med denna lag kan anses vara sådant att det är ändamålsenligt att stöda det. Vid bedömningen av ändamålsenligheten med stöd skall beträffande stöden enligt 10 § 1 mom. 1—4 punkten och 4 kap. samt kompensationsbidraget enligt 11 § förutsättas att stödtagaren är bosatt på den ort där landsbyggsföretaget är beläget eller på ett sådant avstånd därifrån att företaget blir skött på lämpligt sätt med beaktande bland annat av bestämmelserna i djurskyddslagen (247/1996).

Statsrådet kan besluta att de inkomster som andra jordbrukare än de som avses i artikel 5.1 i rådets förordning (EG) nr 950/97 om förbättring av jordbruksstrukturens effektivitet, nedan EG:s strukturförordning, har av annat yrke än av i denna lag avsedd näringsverksamhet inte får överstiga ett genom beslut av statsrådet fastställt belopp.

Stöd får beviljas ett sådant landsbyggsföretag som kan visas vara ekonomiskt livskraftigt, främjar landsbygdsnäringarnas verksamhetsbetingelser och som med beaktande av syftena med denna lag kan anses vara sådant att det är ändamålsenligt att stöda det. Vid bedömningen av ändamålsenligheten med stöd skall beträffande stöden enligt 10 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 3 kap. samt kompensationsbidraget enligt 11 § förutsättas att stödtagaren är bosatt på den ort där landsbyggsföretaget är beläget eller på ett sådant avstånd därifrån att företaget blir skött på lämpligt sätt med beaktande bland annat av bestämmelserna i djurskyddslagen (247/1996).

Statsrådet kan besluta att de inkomster som en landsbyggsföretagare har av annat yrke än av i denna lag avsedd näringsverksamhet inte får överstiga ett genom beslut av statsrådet fastställt belopp.

8 §

Finansiering från Europeiska gemenskapen

Jord- och skogsbruksministeriet är det mi-

Jord- och skogsbruksministeriet är det mi-

Gällande lydelse

nisterium (*fondansvarsministeriet*) som svarar för förvaltningen av medel som Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket beviljar och ställer medel till förfogande även för andra ministeriers förvaltningsområden för verkställande av program som fonden finansierar, oberoende av om medlen från ovan nämnda fond beviljas staten direkt eller staten för att förmedlas vidare. Jord- och skogsbruksministeriet sköter också ansökan om den delfinansiering som gemenskapen står för, intäktsföringar av medlen i statsbudgeten eller gårdsbrukets utvecklingsfond och redovisningen av medlen till kommissionen samt den övriga bokföringen av medlen. Jord- och skogsbruksministeriet skall likaså ge nödvändiga utredningar samt vara företrädare i Europeiska gemenskapens institutioner då ärenden som avses i denna lag behandlas.

De ministerier som ansvarar för förvaltningen av medel som Europeiska regionalutvecklingsfonden och Europeiska socialfonden beviljat Finland skall ställa medel till förfogande för jord- och skogsbruksministeriet för genomförande av sådana program som avses i denna lag.

De medel som beviljas ur Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket för stöd enligt denna lag intäktsförs i regel via statsbudgeten i statsverket. Medel som annars borde intäktsföras via statsbudgeten i statsverket kan intäktsföras i gårdsbrukets utvecklingsfond, om de fås på grundval av ett stöd enligt 13 § 1 mom. 2 och 3 punkten beviljat ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Medlen från fondens utvecklingssektion för stöd enligt 10 § intäktsförs i gårdsbrukets utvecklingsfond, om det inte är fråga om stöd som beviljas som räntestöd för räntestödslån.

Föreslagen lydelse

nisterium som i fråga om garantisektionen vid EUGFJ ansvarar för medlen och som i fråga om medel som beviljas från utvecklingssektionen vid EUGFJ är utbetalande myndighet enligt rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna, samt ställer medel till förfogande även för andra ministeriers förvaltningsområden och landskapet Åland för verkställande av program som fonden finansierar, oberoende av om medlen från ovan nämnda fond beviljas staten direkt eller staten för att förmedlas vidare. I syfte att verkställa samlade programdokument eller ett gemenskapsinitiativ kan jord- och skogsbruksministeriet också från en i ovan nämnda förordning avsedd behörig utbetalande myndighet ta emot medel från EG:s övriga strukturfonder för att användas för ändamål enligt denna lag. Jord- och skogsbruksministeriet sköter också ansökan om den delfinansiering som gemenskapen står för, intäktsföringar av medlen och redovisningen av medlen till kommissionen samt den övriga bokföringen av medlen. Jord- och skogsbruksministeriet skall likaså ge nödvändiga utredningar samt vara företrädare i Europeiska gemenskapens institutioner då ärenden som avses i denna lag behandlas.

Medel från EU intäktsförs via statsbudgeten i statsverket. Gemenskapens finansieringsandel av delfinansierbart stöd som beviljats från gårdsbrukets utvecklingsfond anvisas i statsbudgeten till fonden.

Vid förvaltningen av medel från garanti-sektionen vid EUGFJ iakttas vad som i rådets förordning (EG) nr 1258/1999 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitikerna och i gemenskapens rättsakter och bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreskrivs om utbetalningsenheter och förvaltningen av medel. Vad som bestäms i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994) och med stöd av den iakttas i tillämpliga delar när stödsystem som avses i denna lag genomförs.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 a §

Programplanering

Vid programplaneringen för målprogrammen 1 och 2 iakttas det som bestäms särskilt om den nationella förvaltningen av strukturfonderna.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar tillsammans med arbetskrafts- och näringscentralerna för uppgörandet av planerna för utveckling av landsbygden samt för genomförandet och uppföljningen av landsbygdsprogrammen. Planen för utvecklandet av stödet för förädlingen och marknadsföringen utarbetas i samarbete med handels- och industriministeriet. Landsbygdsplanerna skall utarbetas i samarbete med övriga regionförvaltningsmyndigheter samt med de aktörer som deltar i genomförandet av programmet och är verksamma inom regionen. De regionala utvecklingsplaner för landsbygden som ligger utanför mål 1 skall sammanjämkas i landskapets samarbetsgrupp. Vid ändring av landsbygdsprogram iakttas i tillämpliga delar vad som bestäms om uppgörande av dem.

En plan som gäller gemenskapsinitiativprogram för landsbygden görs upp enligt de riktlinjer som kommissionen gett beträffande gemenskapsinitiativ. En lokal aktionsgrupp svarar för uppgörandet av planen. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om valet av dem.

2 kap.

Av EU delfinansierade stöd

9 §

Allmänt

Vid beviljande av stöd som Europeiska unionen delfinansierar, nedan av EU delfinansierade stöd, iakttas bestämmelserna i denna lag till den del saken inte regleras i Europeiska gemenskapens förordningar eller i beslut eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

2 kap.

Av EU delfinansierade stöd

9 §

Allmänt

Vid beviljande av stöd för sådana åtgärder för utveckling av landsbygden som Europeiska unionen delfinansierar, nedan av EU delfinansierade stöd, iakttas bestämmelserna i denna lag till den del saken inte regleras i Europeiska gemenskapens förordningar eller i beslut eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem. Lagen tillämpas såväl på gemenskapens finansieringsandel som på den nationella finansieringsandelen. Den nationella finansieringsandelen kan vara både

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

av staten och av något annat offentligt samfund beviljat stöd. Programmen och planerna kan innehålla också sådana åtgärder som helt finansieras med nationella medel.

Stöd enligt detta kapitel kan beviljas, om den utvecklingsåtgärd som skall stödjas ingår i ett program som skall finansieras med Europeiska gemenskapens medel och åtgärden uppfyller de villkor som uppställts för den i programmet eller i en plan för utveckling av landsbygden. Med stöd av EG:s förordningar om organisationen av marknaden kan av EU delfinansierade stöd beviljas också utanför programmen.

10 §

Stöd för landsbygdsföretag

Av stöd som avses i EG:s strukturförordning kan beviljas

1) stöd för landsbygdsföretags och samverkande landsbygdsföretags investeringar,

2) stöd för unga jordbrukares etablering,

3) kompletterande stöd för sådana landsbygdsföretags investeringar som drivs av unga jordbrukare,

4) stöd för landsbygdsföretags gemensamma investeringar, samt

5) bokföringsbidrag, startstöd för samman slutningar, stöd för vuxenutbildning samt stöd för rådgivningstjänster som avser landsbygdsföretag.

10 §

Stöd för gårdsbruk och företagsverksamhet på landsbygden

Av de stöd som avses i EG:s förordning om utveckling av landsbygden kan

1) på det sätt som avses i artikel 4—7, 30, 33 och 45 beviljas stöd för landsbygdsföretags i 3 § 3 mom. avsedda produktiva investeringar och för sådana investeringar i miljövärd och arbetarskydd som produktionsverksamheten förutsätter samt för planeringskostnaderna för investeringsprojekt,

2) på det sätt som avses i artikel 8 beviljas startstöd för unga jordbrukare,

3) på det sätt som avses i artikel 9, 33 och 45 beviljas stöd för yrkesinriktad påbygg- nads- och kompletteringsutbildning,

4) på det sätt som avses i artikel 25—28 och 30 beviljas stöd för förbättring av villkoren för förädling och saluföring av jord- och skogsbruksprodukter,

5) på det sätt som avses i artikel 29, 32, 33 och 45 beviljas stöd för andra åtgärder för främjande av anpassning och utveckling av landsbygden än de som avses ovan i 1—4 punkten.

Utöver stöd enligt 1 mom. kan av EU delfinansierat stöd beviljas för att stöda producentorganisationers och producentgruppers verksamhet.

Utöver det som föreskrivs ovan i denna

Gällande lydelse

11 §

Kompensationsbidrag, miljöstöd och stöd för skogsbruksåtgärder

Gårdsbruksidkare och annan som är berättigad till stöd kan beviljas sådant kompensationsbidrag som avses i EG:s strukturförordning, sådant miljöstöd för jordbruket som avses i rådets förordning (EEG) nr 2078/92 om produktionsmetoder inom jordbruket som är förenliga med miljöskydds- och naturvårdskraven samt det stöd för beskogning av åker och för övriga skogsbruksåtgärder som avses i rådets förordning (EEG) nr 2080/92 om en gemenskapsordning för stöd till skogsbruksåtgärder inom jordbruket. Bestämmelser om stödberättigade i fråga om den egentliga beskogningsåtgärden och andra skogsbruksåtgärder i anslutning till åkerbeskogning finns i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk och i lagen om iståndsättning av underproduktiva skogar i Lappland.

Statsrådet beslutar om kompensationsbidragets maximibelopp samt om övriga allmänna villkor, dock så att miljöministeriet först hörs i miljöfrågor.

Föreslagen lydelse

11 §

Kompensationsbidrag, miljöstöd och stöd för åkerbeskogning

paragraf, kan av EU delfinansierat stöd beviljas också för finansiering av projekt enligt gemenskapsinitiativprogrammet.

Sådant stöd enligt 1 mom. 2 punkten som gäller förvärv av en fastighet eller en del av en sådan beviljas i övriga avseenden än i fråga om stödets maximibelopp enligt på samma villkor som lån, vilket enligt denna lag beviljas för anskaffning av fastighet eller del av denna. På stöd enligt detta moment tillämpas vad som i 14 § lagen om lån som beviljas för anskaffning av fastighet eller del av denna.

Gårdsbruksidkare och andra som är berättigade till stöd kan beviljas i EG:s förordning om utveckling av landsbygden avsett stöd och bidrag enligt följande:

1) i artikel 14 avsett kompensationsbidrag samt i artikel 16 avsett bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner,

2) i artikel 22 avsett miljöstöd för jordbruket samt

3) i artikel 30 och 31 avsett stöd för åkerbeskogning.

Bestämmelser om stödberättigade i fråga om den egentliga beskogningsåtgärden finns i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för verkställigheten av systemet för kompensationsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner. Statsrådet beslutar genom förordning om maximibeloppen och övriga allmänna villkor beträffande kompensationsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner, dock så att miljöministeriet först hörs i miljöfrågor. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar genom förordning närmare föreskrifter och anvisningar om verkställigheten av systemet för kompensationsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner.

Gällande lydelse

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för verkställigheten av systemet för jordbrukets miljöstöd. Jord- och skogsbruksministeriet bereder också de miljöprogram för jordbruket som avses i nämnda förordning och verkställigheten av dem i samarbete med miljöministeriet. Statsrådet beslutar om de allmänna villkoren för och maximibeloppen av miljöstöd för jordbruket. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter och anvisningar om verkställigheten av systemet för jordbrukets miljöstöd efter att ha hört miljöministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet uppgör det program som avses i rådets förordning (EEG) nr 2080/92. Statsrådet beslutar om de förutsättningar under vilka en åker godkänns för beskogning samt om maximibeloppen av arvodet för vård av beskogad åker och kompensationen för inkomstbortfall i samband med åkerbeskogning och de allmänna villkoren. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar vid behov närmare anvisningar om verkställigheten av stödsystemet efter att ha hört miljöministeriet.

12 §

Övriga av EU delfinansierade stöd

De stöd som avses i rådets förordning (EG) nr 951/97 om förbättring av villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter, i rådets förordning (EEG) nr 867/90 om förbättring av villkoren för bearbetning och avsättning av skogsbruksprodukter, i rådets förordning (EG) nr 2200/96 om den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker och i rådets förordning (EG) nr 952/97 om producentgrupper och sammanslutningar av dessa, får beviljas

1) för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter,

2) för stöd till den verksamhet som producentorganisationer, producentgrupper och sammanslutningar av dessa samt förhandskända producentgrupper bedriver, samt

3) för andra åtgärder som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser eller i beslut av dess institutioner.

Föreslagen lydelse

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för verkställigheten av systemet för jordbrukets miljöstöd. Jord- och skogsbruksministeriet bereder systemet för *jordbrukets miljöstöd* och verkställigheten av systemet i samarbete med miljöministeriet. Statsrådet beslutar genom förordning om de allmänna villkoren för och maximibeloppen av miljöstöd för jordbruket. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar genom förordning närmare föreskrifter och anvisningar om verkställigheten av systemet för jordbrukets miljöstöd efter att ha hört miljöministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för *verkställigheten av systemet för åkerbeskogning*. Statsrådet beslutar om de förutsättningar under vilka en åker godkänns för beskogning samt om maximibeloppen av arvodet för vård av beskogad åker och kompensationen för inkomstbortfall i samband med åkerbeskogning och de allmänna villkoren. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar vid behov närmare *föreskrifter och* anvisningar om verkställigheten av stödsystemet efter att ha hört miljöministeriet.

12 §

(upphävs)

Gällande lydelse

13 §

Stöd för regional- och strukturutveckling på landsbygden

Utöver vad som bestäms ovan i denna lag kan stöd beviljas för följande ändamål för uppnående av de mål som nämns i 1 §:

1) nationella program, utvecklingsåtgärder och projekt,

2) åtgärder och projekt som ingår i program enligt mål eller gemenskapsinitiativ som delfinansieras ur Europeiska gemenskapens strukturfonder, samt för

3) övriga åtgärder och projekt som delvis finansieras av nationella medel och delvis av medel ur Europeiska gemenskapens strukturfonder.

Lagen tillämpas på både gemenskapens finansieringsandel och den nationella finansieringsandelen, om inte något annat följer av EG-rättsakterna eller av beslut som utfärdats med stöd av dem. Den nationella finansieringsandelen kan vara både av staten och av något annat offentligt samfund beviljat stöd.

Statsrådet kan besluta närmare om de godtagbara kostnaderna för åtgärder som stöds.

14 §

Föremålen för stöden

Stöd enligt detta kapitel skall i första hand beviljas för sådana åtgärder och projekt som styr nyttan till så många landsbygdsföretagare som möjligt, gemensamt till landsbygdsföretagare och andra som bedriver företagsverksamhet på landsbygden eller som annars i betydande grad bidrar till en ökad välfärd och en balanserad utveckling inom regionen. Stöd kan också beviljas för utvecklings- och investeringsprojekt företagsvis. Då stöd beviljas skall åtgärdens eller projektets ekonomiska, sociala och kulturella verkningar samt verkningar i fråga om jämlikhet, miljöeffekter och inverkan på sysselsättningen beaktas.

Föreslagen lydelse

13 §

Allmänna utvecklingsprojekt

För annan utveckling av landsbygdsföretag än sådan som avses i 10 § 1 mom. kan med stöd av artikel 29, 32, 33 och 45 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden beviljas stöd enligt vad som bestäms genom statsrådsbeslut.

Stöd enligt 1 mom. samt enligt 10 § 1 mom. 5 punkten kan anvisas även för sådana projekt inom staten, en kommun eller en samkommun där föremålet för projektet förblir i det offentliga samfundets ägo och det inte är ändamålsenligt att uppbära kostnaderna av de övriga nyttohavarna på grund av projektets natur, kostnadernas storlek eller svårigheterna att rikta nyttan och kostnaderna. I sådana projekt kan stödet också täcka kostnaderna i sin helhet.

14 §

Lokala aktionsgrupper

En lokal aktionsgrupp deltar i uppgörandet av ett gemenskapsinitiativprogram och dess uppgift är att utvärdera och välja de projekt på basis av vilka gemenskapsprogrammet genomförs. Den lokala aktionsgruppen skall till Arbetskrafts- och näringscentralen ge sitt utlåtande om de projekt som skall väljas. Arbetskrafts- och näringscentralen fattar på basis av aktionsgruppens utlåtande beslut om beviljande av stöd. Såsom projekt som skall understödjas kan godkännas endast ett sådant projekt som den lokala aktionsgruppen har förordat och stöd kan endast av synnerligen motiverad anledning förvägras ett projekt som den lokala aktionsgruppens har förordat.

Gällande lydelse

Stöd som avses i detta kapitel kan anvisas även sådana projekt inom staten, en kommun eller en samkommun där föremålet för projektet förblir i det offentliga samfundets ägo och det inte är ändamålsenligt att uppbära kostnaderna av de övriga nyttohavarna på grund av projektets natur, kostnadernas storlek eller svårigheterna att rikta nyttan och kostnaderna. I sådana projekt kan stödet också täcka kostnaderna i sin helhet.

15 §

Vattentillgångsprojekt

Utöver vad som bestäms i lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder kan stöd beviljas även för genomförande av statens vatten- och avloppsarbeten samt vattendragsåtgärder med anslag som beviljats enligt statsbudgeten. Det kan avtalas att det färdigställda arbetet överläts till kommunen eller en annan samarbetspart. Härvid skall också avtalas om de villkor som mottagaren skall iaktta efter överlättelsen.

Statsrådet beslutar närmare om förutsättningarna för beviljande av stöd och om det beviljade stödets maximibelopp.

4 kap.

Nationella finansieringsstöd

16 §

Stödjande av landsbygdsföretagens investeringar

För landsbygdsföretags produktiva investeringar och för sådana investeringar i miljö- och arbetarskydd som produktionsverksamheten förutsätter kan beviljas stöd i enlighet med artikel 12 i EG:s strukturförordning och i övrigt i den mån medlemsstatens rätt att bevilja stöd inte begränsats i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Föreslagen lydelse

Angående hos medlemmar av de lokala aktionsgrupperna gäller bestämmelserna i 19 § lagen om (598/1982).

Statsrådet meddelar närmare bestämmelser om de i 1 mom. avsedda uppgifterna och om de lokala aktionsgruppernas övriga uppgifter samt om aktionsgruppernas sammanfattning och godkännande av dem.

15 §

Vattentillgångsprojekt

Utöver vad som bestäms i lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder kan vatten- och avloppsåtgärder stödas också så att projektet genomförs helt eller delvis som statens arbete. Vattendragsåtgärder kan stödas så att projektet genomförs som statens arbete eller så att det beviljas bidrag för projektet. Det kan avtalas att statens färdigställda arbete överläts till kommunen eller en annan samarbetspart. Härvid skall också avtalas om de villkor som mottagaren skall iaktta efter överlättelsen.

Vattentillgångsprojekt kan stödas inom ramen för anslag som beviljats enligt statsbudgeten. Statsrådet beslutar genom förordning närmare om förutsättningarna för stöd och om stödets maximibelopp.

3 kap.

Nationellt finansierade stöd

16 §

Allmänt

Stöd som avses i 2 kap. kan vid behov även beviljas helt av nationella medel. I syfte att nå de mål som anges i 1 § kan stöd också beviljas för nationella program, utvecklingsåtgärder och projekt. Också sådana åtgärder för utveckling av landsbygden som inte ingår i programmen kan finansieras helt nationellt.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

18 §

Utvecklingsstöd för landsbygdsföretag (upphävs)

För utvecklande av landsbygdsföretag kan stöd beviljas för projekt som syftar till att utveckla produkter, produktionsmetoder, marknadsföring, ledningen av företag och förbättringen av miljön, för den utbildning som behövs inom företagen eller för utredande av verksamhetsbetingelserna för ny företagsverksamhet.

19 §

19 §

Startstöd för småföretagarverksamhet (upphävs)

För inledande av småföretagarverksamhet på landsbygden kan beviljas startbidrag för de löne- eller övriga arbetskraftskostnader som föranleds av att företaget inleder eller utvidgar sin verksamhet. Startbidrag beviljas under högst tre startår omfattande 12 kalendermånader. Till den del det gäller företagaren själv beviljas i startbidrag ett belopp så som närmare bestäms genom statsrådsbeslut.

20 §

20 §

Maximibeloppet av stöd för småföretagarverksamhet (upphävs)

Då stöd för småföretagarverksamhet utanför jordbruket som bedrivs i landsbygdsföretag beviljas enligt 16, 18 och 19 § i form av stöd i syfte att göra småföretagarverksamheten mångsidigare får sökanden beviljas stöd till ett belopp som tillsammans med företagsstöd som under de tre åren före beviljandet av stöd beviljats sökanden för andra ändamål än jordbruk uppgå till högst sammanlagt 570 000 mark. För utbildning som behövs för att produktionen skall kunna göras mångsidigare kan utöver detta beviljas utbildningsbidrag som uppgår till högst 5 700 mark per sökande.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

Finansieringssystem

23 §

Finansiering av verksamheten och stödformer

Finansieringsstöd enligt denna lag kan beviljas som bidrag, ränteförmån för statliga lån, räntefrihet för statliga lån och friår i fråga om amorteringar på statliga lån samt som räntestöd för lån som beviljats av kreditinstitutens medel. Stöd enligt 3 kap. kan även beviljas så att kostnaderna för ett projekt som staten först bekostat lämnas helt eller delvis oindrivna av övriga delägare i projektet eller av nyttohavarna.

4 kap.

Finansieringssystem

23 §

Finansiering av verksamheten och stödformer

Finansieringsstöd enligt denna lag kan beviljas som bidrag, ränteförmån för statligt lån, räntefrihet för statligt lån, friår i fråga om amorteringar på statliga lån, räntestöd för lån som beviljats av kreditinstitutens medel, *som befrielse enligt 24 § från ställande av säkerhet för lån och som stöd enligt 32 § i anslutning till statsborgen samt som stöd enligt 5 kap. i anslutning till skuldsanering.* Stöd enligt 15 § kan även beviljas så att kostnaderna för ett projekt som staten först bekostat lämnas helt eller delvis oindrivna av övriga delägare i projektet eller av nyttohavarna.

25 §

Ränta på statliga lån

Räntan (*totalräntan*) på lån som beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond bestäms på grundval av den genomsnittliga räntan på krediter för jordbruksändamål som beviljats på marknadsvillkor. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta, dock minst en *årlig* ränta på två procent. Om bestämmandet av räntan, om omvandlingen av ränteförmånen och räntefriheten liksom om bidragets maximibelopp samt det maximala antalet friår och den maximala räntefriheten bestäms genom statsrådsbeslut.

Totalräntan på statliga lån utgörs av summan av referensräntan ökad med ett fast antal procentenheter. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta, dock minst en årlig ränta på två procent. När ränteförmånen har upphört skall låntagaren på lånet betala en ränta som motsvarar totalräntan. Bestämmelser om referensräntor, det fasta antal procentenheter som referensräntan ökas med, beräkning av stöd som ingår i ränteförmån och i räntefrihet, det maximala antalet friår, den maximala räntefriheten samt vid behov om maximibeloppet av stöd som ansluter sig till lån utfärdas av statsrådet genom förordning.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

29 §

Ränta på räntestödslån

Det räntestöd som betalas på lånet är fyra procentenheter. Låntagaren skall dock på lånet betala en årlig ränta som är åtminstone två procent. Räntestöd betalas även under den tid en ansökan om företagssanering och skuldsanering för privatpersoner är anhängig. Räntestöd betalas inte för sådana merkostnader för kredit i utländsk valuta som beror på förändringar i valutakurserna.

Det räntestöd som betalas på lånet är fyra procentenheter. Låntagaren skall dock på lånet betala en årlig ränta som är *minst* två procentenheter. *När räntestödet har upphört skall låntagaren på lånet betala en ränta som motsvarar totalräntan.* Räntestöd betalas även under den tid en ansökan om företagssanering och skuldsanering för privatpersoner är anhängig. Räntestöd betalas inte för sådana merkostnader för kredit i utländsk valuta som beror på förändringar i valutakurserna.

32 §

Statsborgen

Jord- och skogsbruksministeriet eller en arbetskrafts- och näringscentral med fullmakt av jord- och skogsbruksministeriet får på statens vägnar ställa borgen som säkerhet för kapital och ränta på lån med normala villkor och räntestödslån som beviljats landsbygdsföretag för anläggningstillgångar och driftskapital samt för andra betalningar enligt kreditvillkoren. Kapital på borgensskrediter får samtidigt vara obetalda till ett belopp av högst 200 miljoner mark. Låntagaren skall för statsborgen betala en borgensavgift som intäktsförs i gårdsbrukets utvecklingsfond. Kreditinstitutet ser till att avgiften redovisas till staten. Om avgiftens belopp och uppbärandet av den bestäms genom statsrådsbeslut.

Jord- och skogsbruksministeriet eller en arbetskrafts- och näringscentral med fullmakt av jord- och skogsbruksministeriet får på statens vägnar ställa borgen som säkerhet för kapital och ränta på lån med normala villkor och räntestödslån som beviljats landsbygdsföretag *och andra stödberättigade sammanslutningar* för anläggningstillgångar och driftskapital samt för andra betalningar enligt kreditvillkoren. Kapital på borgensskrediter får samtidigt vara obetalda till ett belopp av högst 500 miljoner mark. *Bestämmelser om när borgen innehåller stöd och hur dess belopp skall räknas utfärdas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut.* Låntagaren skall för statsborgen betala en borgensavgift som intäktsförs i gårdsbrukets utvecklingsfond. Kreditinstitutet ser till att avgiften redovisas till staten. Om avgiftens belopp och uppbärandet av den bestäms *av statsrådet genom förordning.* *Jord- och skogsbruksministeriet kan meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid uppbärande av borgensavgift.*

Gällande lydelse

33 §

Preskription av borgen

På borgen som ställs med stöd av denna lag tillämpas inte vad som i förordningen om preskription i fordringsmål och om offentlig stämning på borgenärer (32/1868) bestäms om preskription av borgen. Bestämelsen i 4 § förordningen angående närmare bestämmande av löftesmans ansvarsskyldighet (7/1873) tillämpas inte heller på sådana amorteringar av lån, räntor och andra avgifter som staten har beviljat borgen för med stöd av denna lag.

6 kap.

Skuldsanering

36 §

Frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån och statens försäljningsprisfordringar

Vid frivillig skuldsanering kan återbetalningstiden för statliga lån och för statens försäljningsprisfordringar förlängas, räntan sänkas samt befrielse från betalning av amorteringar och ränta beviljas. *Fram till den 31 december 2001 kan dessutom beviljas uppskov med amorteringarna enligt vad som bestäms närmare genom statsrådsbeslut.* Av synnerligen vägande skäl kan lånetiden förlängas över den lånetid som nämns i 30 § 1 mom.

Föreslagen lydelse

33 §

Borgensvillkor

På statsborgen skall utöver vad som bestäms i denna lag tillämpas vad som i lagen om borgen och tredjemanspant (361/1999) bestäms om borgen.

På borgen som ställts med stöd av denna lag tillämpas inte vad som i förordningen om preskription i fordringsmål och om offentlig stämning på borgenärer (32/1868) föreskriva om preskription av borgen.

5 kap.

Skuldsanering

36 §

Frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån och statens försäljningsprisfordringar

Vid frivillig skuldsanering kan återbetalningstiden för statliga lån och för statens försäljningsprisfordringar förlängas, räntan sänkas samt befrielse från *eller uppskov med* betalning av amorteringar och ränta beviljas enligt vad som bestäms närmare genom statsrådsbeslut. Av synnerligen vägande skäl kan lånetiden förlängas över den lånetid som nämns i 30 § 1 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

Särskilda bestämmelser

41 §

41 §

Övervakning

Övervakning

Den myndighet som beviljat stöd och skogscentralen är skyldiga att med hjälp av uppgifter om användningen av medlen och kontrolluppgifter samt inspektioner övervaka att förutsättningar för beviljande och betalning av stöd har funnits och att villkoren för beviljande och utbetalning av stöd iakttas.

Jord- och skogsbruksministeriet skall ordna övervakningen av användningen av medlen så att det med hjälp av uppgifter om användningen av de nädvändiga medlen och kontrolluppgifter konstateras om förutsättningar för beviljande och betalning av stöd har funnits samt om villkoren för beviljande och utbetalning av stöd har iakttagits. Handels- och industriministeriet bär dock det primära ansvaret för övervakningen och inspektionen av användningen av stödet för förädling och marknadsföring.

Jord- och skogsbruksministeriet kan genom förordning bestämma att arbetskrafts- och näringscentralerna eller myndigheter inom något annat förvaltningsområde anlitas som hjälp vid övervakningen, förutsatt att överenskommelse om uppgifterna och uppgifternas omfattning ingås särskilt mellan jord- och skogsbruksministeriet och vederbörande ministerium. Jord- och skogsbruksministeriet kan enligt förslaget kunna ge expertuppdrag i anslutning till övervakning också till andra organ.

Vid administrationen och övervakningen av stöd enligt 11 § 1 mom. skall i tillämpliga delar iakttas rådets förordning (EEG) nr 3508/92 om ett integrerat system för administration och kontroll av vissa stödssystem inom gemenskapen och kommissionens förordning (EEG) nr 3887/92, som utfärdats med stöd av den. Det integrerade systemet för administration och kontroll tillämpas dock inte på stöd som beviljas för egentliga besogningsåtgärder och andra skogsbruksåtgärder som hänför sig till åkerbesogning.

Vid administrationen och övervakningen av stöd enligt 11 § 1, 3 och 4 mom. skall i tillämpliga delar iakttas rådets förordning (EEG) nr 3508/92 om ett integrerat system för administration och kontroll av vissa stödssystem inom gemenskapen och kommissionens förordning (EEG) nr 3887/92, som utfärdats med stöd av den, samt lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik. Det som sagts ovan gäller dock inte stöd som beviljas för egentliga besogningsåtgärder och andra skogsbruksåtgärder som hänför sig till åkerbesogning och avses i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Statsrådet utfärdar närmare bestämmelser om övervakningen av influtet statligt stöd som beviljats andra företag än gårdsbruksenheter som idkar egentligt gårdsbruk.

Statsrådet utfärdar genom förordning närmare bestämmelser om övervakningen av influtet statligt stöd som beviljats andra företag än gårdsbruksenheter som idkar egentligt gårdsbruk.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

42 §

Övervakning av byggnadsverksamhet

Inspektionerna utförs på byggherrens kostnad så som bestäms om inspektioner i byggnadslagen (370/1958) eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. För övervakning enligt denna lag kan inspektioner utföras även av någon annan behörig person som godkänts av Arbetskrafts- och Näringscentralen.

Inspektionerna utförs på byggherrens kostnad så som bestäms om inspektioner i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. För övervakning enligt denna lag kan inspektioner utföras även av någon annan behörig person som godkänts av Arbetskrafts- och Näringscentralen.

44 §

Inspektionsrätt

Stödtagaren är skyldig att utan ersättning för dessa framlägga alla behövliga räkenskapshandlingar och andra behövliga handlingar samt att även i övrigt bistå vid inspektionen. De ovan nämnda personerna har rätt att i den omfattning som tillsynsuppgiften förutsätter inspektera stödtagarens husdjursbyggnader, odlingar, produktions- och förädlingsanläggningar, lager, försäljnings- och marknadsföringsutrymmen samt övriga omständigheter som är en förutsättning för att stöd skall beviljas och betalas. Inspektionen kan gälla såväl den egentliga stödtagaren som den som förmedlar stödet. *Inspektion får dock inte utan samtycke av den som saken gäller utföras i bostadsutrymmen som omfattas av hemfriden.*

Statsrådet kan vid behov utfärda närmare föreskrifter om den inspektionsrätt för olika myndigheter som avses i 1 och 2 mom.

Stödtagaren är skyldig att utan ersättning för dem som utför inspektioner framlägga alla behövliga räkenskapshandlingar och andra behövliga handlingar, varmed även avses motsvarande material som framställts eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på något annat motsvarande sätt, samt att även i övrigt bistå vid inspektionen. De ovan nämnda personerna har rätt att i den omfattning som tillsynsuppgiften förutsätter inspektera stödtagarens husdjursbyggnader, odlingar, produktions- och förädlingsanläggningar, lager, försäljnings- och marknadsföringsutrymmen samt övriga omständigheter som är en förutsättning för att stöd skall beviljas och betalas. Inspektionen kan gälla såväl den egentliga stödtagaren som den som förmedlar stödet.

Statsrådet kan vid behov utfärda genom bestämmelser meddela närmare föreskrifter om den inspektionsrätt för olika myndigheter som avses i 1 och 2 mom. och om utförande av inspektionerna.

46 §

Återkrav av stöd och statligt lån hos stödtagaren

Utöver vad som bestäms i 1 mom. kan

Utöver vad som bestäms i 1 mom. kan

Gällande lydelse

betalningen av ett stöd eller ett statligt lån inställas eller krav ställas på en omedelbar återbetalning av dem helt eller delvis, om

5) ägarförhållandena i ett öppet bolag, kommanditbolag, ett andelslag eller ett aktiebolag som fått stöd och som bedriver gårdsbruk eller företagsverksamhet genom något annat än ett arvsrättsligt fång förändras så att företaget inte längre kan anses vara stödberättigat enligt artiklarna 5—12 i strukturförordningen,

Föreslagen lydelse

betalningen av ett stöd eller ett statligt lån inställas eller krav ställas på en omedelbar återbetalning av dem helt eller delvis, om

5) ägarförhållandena i ett öppet bolag, kommanditbolag, ett andelslag eller ett aktiebolag som fått stöd och som bedriver gårdsbruk eller företagsverksamhet genom något annat än ett arvsrättsligt fång förändras så att företaget inte längre kan anses vara stödberättigat enligt *denna lag*,

55 §

Myndigheter

Statsrådet kan besluta att länsstyrelserna, de regionala miljöcentralerna, skogscentralerna samt även andra kommunala myndigheter än jordbruksmyndigheterna samt av Kera Abp och rådgivningsorganisationer i branschen skall bistå vid skötseln av uppgifter enligt denna lag. I fråga om ärenden som hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde skall beslut fattas på framställning av ministeriet i fråga.

Verkställigheten av ett program eller ett projekt som avses i 3 kap. kan ges i uppdrag åt en kommun eller samkommun eller något annat regionalt organ med rättshandlingsförmåga så som bestäms närmare genom ett statsrådsbeslut. Det regionala organet svarar inför staten för genomförandet av programmet eller projektet samt för användningen av de medel som beviljats för ändamålet.

59 §

Ändringssökande i vissa fall

I ett beslut som gäller stöd enligt 12 § 2 punkten får ändring sökas enligt förvaltningsprocesslagen.

Statsrådet kan genom förordning besluta att länsstyrelserna, de regionala miljöcentralerna, skogscentralerna och andra kommunala myndigheter än jordbruksmyndigheterna samt även *Finnvera Abp* och rådgivningsorganisationer i branschen skall bistå vid skötseln av uppgifter enligt denna lag. I fråga om ärenden som hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde skall beslut fattas på framställning av ministeriet.

Verkställigheten av ett program eller ett projekt som avses i 2 kap. kan ges i uppdrag åt en kommun eller samkommun eller något annat regionalt organ med rättshandlingsförmåga så som statsrådet bestämmer närmare genom förordning. Det regionala organet svarar inför staten för genomförandet av programmet eller projektet samt för användningen av de medel som beviljats för ändamålet.

59 §

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

64 §

Närmare bestämmelser

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter som är noggrannare än lagen och statsrådsbeslut om hur behövliga likviditets- och lönsamhetskalkyler samt andra kalkyler, utvecklingsplaner för landsbygdsföretag och avtal om skuldsanering skall uppgöras. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer likaså köpe- och skuldebrevsformulären, ansöknings-, avtals- och beslutsformulären samt fastställer den sökandes självkostnadsandel i skuldsaneringsplanen och meddelar närmare bestämmelser om förfarandet vid ersättning av kostnaderna.

Jord- och skogsbruksministeriet kan också meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid ansökan och beviljande av stöd. Även handels- och industriministeriet kan meddela närmare föreskrifter om dessa omständigheter till den del det är fråga om stöd för marknadsföring och förädling av jordbruksprodukter inom dess förvaltningsområde.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar *förordningar* som är noggrannare än lagen och *statsrådets förordning om de godtagbara kostnaderna för åtgärder som stöds, de maximala totalinvesteringar som stöds, om tiden för genomförande av projekt och åtgärder, överföring av stöd samt om hur behövliga likviditets- och lönsamhetskalkyler samt andra kalkyler, utvecklingsplaner för landsbygdsföretag och avtal om skuldsanering skall göras upp*. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer likaså *genom förordning köpe- och skuldebrevsformulären, ansöknings-, avtals- och beslutsformulären samt den sökandes självkostnadsandel i skuldsaneringsplanen och meddelar närmare bestämmelser om förfarandet vid ersättning av kostnader*.

Jord- och skogsbruksministeriet kan också meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid ansökan, beviljande och betalning av stöd samt om *lagrings-, uppföljnings- och övervakningssystem som ansluter sig till skötseln av lån och stöd*. Även handels- och industriministeriet kan *genom förordning* meddela närmare föreskrifter om dessa omständigheter till den del det är fråga om stöd för marknadsföring och förädling inom dess förvaltningsområde.

65 §

Användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får, utöver vad som ovan bestäms om användningen av dem, användas för

4) bidrag och statliga lån enligt 10 §, 13 § 1 mom. 1 punkten och 16—22 § i denna lag,

5) bidrag delfinansierade av Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket enligt 13 § 1 mom. 2 och 3 punkten i denna lag, när särskilda skäl föreligger, med undantag för projekt enligt 15 §,

4) bidrag och statliga lån enligt 10 § 1 mom. 1—2 punkten i denna lag och motsvarande bidrag och statliga lån enligt 16 § i denna lag,

5) bidrag och statliga lån delfinansierade av Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket när särskilda skäl föreligger enligt 10 § 1 mom. 5 punkten för ända-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

mål enligt 13 § samt för bidrag och statliga lån enligt 16, 17, 21 och 22,

67 §

67 §

*Ikraftträdande**Ikraftträdane*

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. *Om Europeiska unionens organs beslut om programmen och statens stöd meddelas vid olika tidpunkter, kan lagen till motsvarande delar genom förordning bestämmas träda i kraft vid olika tidpunkter.*

69 §

69 §

*Tillämpning av tidigare lagstiftning**Tillämpning av tidigare lagstiftning*

Ärenden som då denna lag träder i kraft är anhängiga med stöd av landsbygdsnäringslagen och lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket skall slutbehandlas enligt de nämnda lagarna.

Ärenden som när denna lag träder i kraft är väckta enligt landsbygdsnäringslagen eller lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket kan enligt vad statsrådet bestämmer närmare genom förordning slutbehandlas enligt nämnda lagar och finansieras med nationella medel.

70 §

Programbaserade stöd enligt tidigare lagstiftning

I fråga om beviljande, betalning och övervakning av samt övriga förfaringssätt som gäller sådana av EU-delfinansierade programbaserade bidrag och andra stöd enligt tidigare lagstiftning som avses i 11—13 och 15 § iakttas till programperiodens slut de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens bestämmelser.

I fråga om beviljande, betalning och övervakning av samt övriga förfaringssätt som gäller sådana av EU delfinansierade programbaserade bidrag enligt tidigare lagstiftning som avses i 4, 7 och 8 kap. lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket iakttas till programperiodens slut de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens bestämmelser.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

